

POZNAJ DZIEDZICTWO BENEDYKTYŃSKIE EUROPY ŚRODKOWEJ

VIA BENEDICTINA W DRODZE

Przewodnik turystyczny

REPUBLIKA CZEŠKA

SŁOWACJA

POLSKA

WĘGRY

Republika Czeska

Opactwo Benedyktynskie w Brzewnowie
Klasztor Broumov
Opactwo Benedyktynskie Emaus
Klasztor Kladruby
Opactwo Benedyktynskie Rajhrad
Klasztor Sázava
Muzeum Regionalne w Cieplicach
Muzeum Vysočiny Třebíč

Słowacja

Kościół Parafialny Wniebowstąpienia Maryi Panny w Diakovcach
Kościół Parafialny Najświętszego Zbawcy w Hronovcach-Čajakovie
Kościół Parafialny Hronský Beňadik
Klasztor benedyktynski św. Kosmy i Damiana
Romański kościół klasztorny w Rimavských Janovcach
Klasztor Przemienienia Pańskiego w Samporze
Klasztor Skałka
Klasztor św. Hipolita w Nitrze u podnóża szczytu Zobor

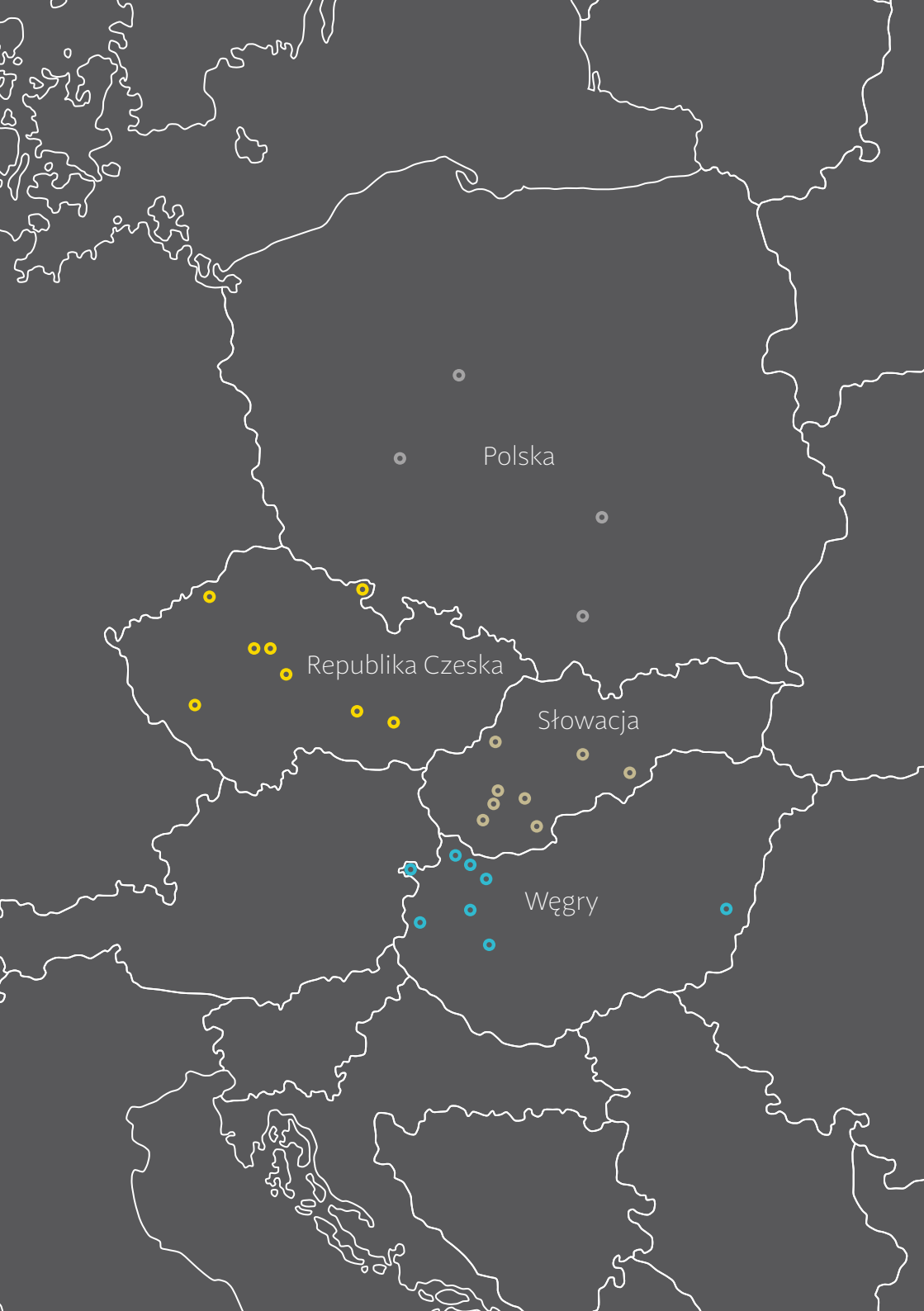
Polska

Klasztor Święty Krzyż
Klasztor Benedyktynów w Lubiniu
Klasztor Benedyktynów w Mogilnie
Klasztor Tyniec

Węgry

Klasztor św. Moryca w Bakonybél
Klasztor Csolt – ruiny średniowieczne (Vésető)
Przeorat Benedyktynski św. Mora w Győr
Dawne opactwo benedyktynskie w Ják, dziś kościół parafialny
Opactwo benedyktynskie i Kościół św. Jakuba w Lébény
Arcyopactwo Benedyktynskie w Pannonhalmie
Kościół benedyktynski św. Najświętszej Maryi Panny w Sopron
Opactwo Tihany

Republika Czeska

- **Opactwo Benedyktyńskie w Brzewnowie**
- **Klasztor Broumov**
- **Opactwo Benedyktyńskie Emaus**
- **Klasztor Kladruby**
- **Opactwo Benedyktyńskie Rajhrad**
- **Klasztor Sázava**
- **Muzeum Regionalne w Cieplicach**
- **Muzeum Vysočiny Třebíč**

Opactwo Benedyktynie w Brzewnowie

KONTAKT

Benedyktynie arciopatství v Břevnově
Markétská 28/1
169 01 Praha 6 - Břevnov
Tel.: +420 220 406 111

REZERWACJA

Zwiedzanie: tel.: +420 220 406 270, e-mail: klaster@brevnov.cz

INTERNET

www.brevnov.cz

Na przestrzeni ponad tysiącletniej historii Brzewnów już od początku swojego istnienia pełnił ważne funkcje religijne i gospodarcze, choć życie zakonne w tym miejscu wielokrotnie przerywano, po raz ostatni w 1950 r., kiedy brzewnowski klasztor był zlikwidowany przez władze komunistyczne, podobnie jak inne klasztory. Powrót życia zakonnego benedyktynów w Brzewnowie, i w innych miejscach na terenie Republiki Czeskiej, nastąpił po 1989 r. Wówczas rozpoczęto też remont klasztoru, a prace prowadzone są do dziś.

ATRAKcje W OKOLICY

- Ladrunka
- trasa pielgrzymkowa z Loreto do klasztoru w Hájku

STRESZCZENIE

Mnisi zakonu benedyktynów zgodnie z Regułą są chrześcijanami modlącymi się i pracującymi we wspólnocie. Przez modlitwę rozumie się modlitwę własną (szczególnie tzw. *lectio divina*, w formie rozważającego czytania biblii) i wspólna, liturgiczna (tzw. *opus Dei*, dzieło Boże, w formie eucharystii i *divinum officium*, liturgia godzin w prezbiterium). Benedyktyni uznają za pewną formę modlitwy także pracę: zależnie od możliwości klasztoru i zdolności braci chodzi o prace manualne, w administracji duchowieństwa, w edukacji i pracę naukową. Mnisi składają cztery śluby: ubóstwa, czystości, posłuszeństwa (w tradycji benedyktyńskiej śluby te nazywa się „konwencją moralną”) i ślub stałości (dożywotniego pozostawania w wybranym klasztorze, albo wspólnocie).

Obecny wygląd ogrodów klasztornych jest wynikiem całościowej przebudowy barokowej autorstwa Dientzenhoferów (Krzysztofa i syna Kiliana Ignacego), a także mniejszych późniejszych zmian. Obecnie dolna część klauzury, z głównym budynkiem klasztoru, jest ogólnodostępna codziennie od godz. 6.45 do 20.00 (pawilon zwany Wojciechówka, według legendy miejsce spotkania św. Wojciecha z księciem Bolesławem podczas powołania klasztoru, jest dostępny tylko w ramach zwiedzania z przewodnikiem). Tzw. sad górny (na północ od klasztoru, ponad częścią klauzury) jest otwarty na stałe.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: Z autostrady D1 w stronę węzła południowego, kierunek Smíchov, za Mostem Barrandowskim (Barrandovský most) wjazd do tunelu Zlíchovský tunel, kierunek Brzewnów (Břevnov) aż do tunelu Strahovský tunel. Z tunelu w lewo ulicą Patočkova. Autobusem: za pomocą komunikacji miejskiej w Pradze, tramwajami 22 i 25 do przystanku Břevnovský klášter.

Godziny otwarcia

dni powszednie: tylko po wcześniejszej rezerwacji grupy
czas letni — soboty i niedziele: 10.00, 14.00, 16.00
czas zimowy — soboty i niedziele: 10.00, 14.00
Zwiedzający mogą zobaczyć bazylikę barokową św. Małgorzaty, kryptę romańską z XI w. i barokową prałaturę z Salą Tereziańską. Zwiedzanie trwa około 90 minut.

Warto zwiedzić

Wnętrze klasztoru

Oferta dla grup zorganizowanych

Bilety dla grup

Klasztor Broumov

KONTAKT

Klasztor Broumov

Klášterní 1

550 01 Broumov

Tel.: +420 491 521 283

E-mail: vkcb@broumovsko.cz

REZERWACJA

Zwiedzanie: prohlidky@broumovsko.cz, +420 491 521 283

INTERNET

www.klasterbroumov.cz

Broumovski klasztor oferuje odwiedzającym miejsce pełne wyciszenia w samym centrum miasta Broumova. Obiekt jest przykładem szczytowej architektury barokowej, szczególnie w przypadku kościoła klasztornego św. Wojciecha, będącego jednym z najbogaciej zdobionych kościołów w Europie.

W tej świątyni, przez którą prowadzi trasa turystyczna, można widzieć bardzo wiele różnych relikwiarzy, tzn. skrzynek ze szczątkami świętych, np. relikwiarz św. Wojciecha, Wawrzyńca, Klemensa i wielu innych. Najcenniejszym zabytkiem broumowskiego klasztoru jest kopia Całunu Turyńskiego, którą znaleziono w kościele klasztornym w 1999 r. W klasztornym refektarzu znajduje się ekspozycja Całunu Turyńskiego i cenne zabytkowe szaty liturgiczne. Innym niezwykłym miejscem, wartym zobaczenia, jest biblioteka z 17 tys. woluminów i zabytkowym globusem.

ATRAKCJE W OKOLICY

- miasta skalne Aderspach, Teplice nad Metują, Ostasz
- Grupa Kościołów Broumowskich
- Klasztor w Policy nad Metują

STRESZCZENIE

Król Przemysław Otokar I darował obszar Ziemi Broumowskiej zakonowi benedyktynów w 1213 r. O rzeczywistym zasiedlaniu tego regionu można mówić jednak dopiero od XIV w., kiedy benedyktyni z pomocą niemieckich kolonizatorów założyli miasto Broumov, aby stworzyć miejsce umożliwiające późniejszą ekspansję na północ i na północny-wschód. W czasie wojen husyckich Broumov bardzo zyskał na znaczeniu, ponieważ klasztor w Brzewnowie został spalony przez husytów w dniu 20 maja 1420 r., włącznie z tym, że spalono tam kilku zakonników. Opat Mikołaj II zabierając grupkę braci ukrył się w Broumovie. Zabrali ze sobą szereg cennych przedmiotów, m.in. ogromny rękopis biblii – „CODEX GIGAS”, który od 1648 r. jako zdobycz wojenna znajduje się w Szwecji. Przeniesienie opatów z Brzewnowa do Broumova miało niezwykle znaczenie dla rozwoju kulturalno-gospodarczego miasta i całego regionu. W okresie baroku wykonano przebudowę, którą zajmowali się Krzysztof Dientzenhofer i jego syn Kilian Ignacy.

Od 1950 r. klasztor służył jako obóz internowania zakonników, a następnie zakonnic różnych zakonów. Obecnie klasztor jest samodzielnym podmiotem prawnym bez wspólnoty zakonnej. Opactwo jest administrowane z Pragi - Brzewnowa (zarządcą jest o. Prokop Siostrzonek OSB), a administrację prowadzi Přemysl Sochor.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: z Pragi autostradą D11 do Hradca Králové, później drogą E67 do Náchodu, a następnie drogą 303 do Broumova.
Autobusem: połączenia autobusowe z Hradca Králové

Godziny otwarcia

Kwiecień – październik: Pn – N / 9.00 – 16.00
Listopad – marzec: Pn – N / 10.00 – 15.00
Teren broumowskiego klasztoru i kawiarnia klasztorna są otwarte dla turystów przez cały rok.
Możliwość zakwaterowania i wyżywienia.

Warto zobaczyć

Wnętrza klasztoru

Oferta dla rodzin z dziećmi

Trasy specjalne i bogata oferta wydarzeń

Oferta dla grup zorganizowanych

Bilety dla grup

Opactwo Benedyktyńskie Emaus

KONTAKT

Benedyktínské opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Emauzích
Vyšehradská 49/320,
128 00 Praha 2 - Nové Město
Tel.: 221 979 228
E-mail: emauzske.opatstvi@tiscali.cz

REZERWACJE

Zwiedzanie: tel: 221 979 228, e-mail: emauzske.opatstvi@tiscali.cz

INTERNET

www.emauzy.cz

Pierwotnie średniowieczny klasztor w centrum Pragi. Najcenniejszym zabytkiem jest zachowany w krużganku cykl malowideł naściennych ze scenami biblijnymi, tzw. Cykl Emaus z drugiego ćwierćwiecza XIV w. Oprócz krużganku dostępny jest też kościół klasztorny, Kaplica Cesarska ze zdobieniem Szkoły Beurońskiej, barokowy refektarz i wirydarz.

Opactwo benedyktyńskie wybudowano w XIV w. w stylu szczytowego gotyku. Najcenniejszym zabytkiem jest zachowana w krużganku cykl malowideł naściennych ze scenami biblijnymi, tzw. Cykl Emaus z drugiego ćwierćwiecza XIV w. Wspólnota zakonna składa się obecnie z trzech braci, korzystających z niedużej części zabudowań, a reszta jest wynajmowana na potrzeby biurowe i okazjonalnie na potrzeby wydarzeń społecznych, konferencji itp.

ATRAKcje W OKOLICY

- Wyszehrad
- budynek Ratusza Nowomiejskiego na placu Karlovo náměstí
- Pomnik represji Heydricha na ulicy Resslova

STRESZCZENIE

Klasztor założył w 1347 r. król i późniejszy cesarz Karol IV. Ukończoną budowę uroczyste poświęcono w poniedziałek wielkanocny 1372 r. Ewangeliczne opisy o spotkaniu Jezusa z uczniami w Emaus stały się inspiracją do późniejszej nazwy „W Emaus”, w skrócie „Emaus”. Na zaproszenie króla w klasztorze zamieszkały benedyktyni z Chorwacji, aby odnowić w Czechach tradycję nabożeństw w języku słowiańskim. Podczas tłumaczenia i przepisywania ksiąg wykorzystywali specjalne pismo – gągolicę. W okresie husyckim klasztor uniknął zniszczeń, podobno ze względu na swoją wyjątkową pozycję w kościele; w Emaus powstał nawet jedyny męski klasztor utrakwistyczny. Pod koniec XVI w. nastąpiła rekatalizacja.

W 1635 r. cesarz Ferdynand III sprowadził do Emaus benedyktynów z hiszpańskiego Montserratu. W czasie ich działalności rozpoczęły się przebudowy i zmiany na styl barokowy. Hiszpańscy benedyktyni przynieśli do Emaus kult Matki Bożej Montserratu. Klasztor w 1880 r. przeszedł w ręce benedyktyńskiej kongregacji z Beurona, których zmusiła do opuszczenia Niemiec antyklerykalna kampania Bismarcka. W środowisku tej kongregacji kładziono nacisk na rozwój sztuki sakralnej w ramach tzw. Beurońskiej Szkoły Artystycznej. Beurońscy artyści na nowo wykonali zdobienia wnętrza klasztoru i jednocześnie przeprowadzono stylizację budynków w duchu historycyzmu.

Podczas okupacji nazistowskiej klasztor rozwiązano, a opata z zakonnikami internowano w obozie koncentracyjnym. W lutym 1945 r. podczas nalotu anglo-amerykańskiego na klasztor spadły bomby. W 1950 r. w Czechosłowacji zlikwidowano zakony, a zabudowania przystosowano do nowych potrzeb, z przeznaczeniem na cele naukowe i służby zdrowia. Benedyktyni wrócili do Emaus w 1990 r., kiedy klasztor zwrócono im w ramach restytucji. Kościół klasztorny ponownie poświęcono w 2003 r. i odbywają się tam regularne nabożeństwa i msze.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak do nas trafić

Do klasztoru łatwo dojechać komunikacją miejską (stacja metra Karlovo náměstí i tramwajami nr 3, 6, 10, 18, 24).

Godziny otwarcia, dostępność

Maj – wrzesień: Pn – So / 11.00 – 17.00

Kwiecień, październik: Pn – Pt / 11.00 – 17.00

Listopad – marzec: Pn – Pt / 11.00 – 14.00

Zwiedzanie nie ma formy zorganizowanej - zwiedzający otrzymuje opis trasy turystycznej (dostępne są różne wersje językowe), z którym może poruszać się samodzielnie.

Warto zobaczyć

Dawny refektarz

Kaplicę cesarską i kościół klasztorny

Klasztor Kladruby

KONTAKT

Správa kláštera Kladruby
Pozorka 1, 349 61 Kladruby u Stříbra
Tel.: +420 374 631 773
E-mail: kladruby@npu.cz

REZERWACJE

Zwiedzanie klasztoru: kladruby@npu.cz, tel.: +420 374 631 773

INTERNET

www.klaster-kladruby.cz

Klasztor Kladruby był założony przez księcia Władysława I. Budowlę wznoszono w stylu romańskim z elementami gotyku. Najbardziej znaczącą przebudową klasztoru miała miejsce w latach 1712-1726, a pracami kierował budowniczy Jan Błażej Santini-Aichel, który przebudował na styl barokowy gotycki kościół Wniebowstąpienia Maryi Panny, św. Wolfganga i św. Benedykta. W klasztorze znajduje się lapidarium rzeźb Mateusza Bernarda Brauna.

ATRAKcje W OKOLICY

- Miasto Kladruby
- Miasto Střibro
- Ujeżdżalnia Světce

HISTORIA

Klasztor benedyktyński w Kladrubach w 1115 r. założył książę Władysław I (w klasztorze znajduje się jego grób). Książę przekazał klasztorowi duży majątek. Klasztor służył zarówno do celów religijnych, jak również do prowadzenia rozmów dyplomatycznych. W czasie stuleci znaczenie klasztoru spadało lub wzrastało. W 1712 r. rozpoczęto przebudowę świątyni pw. Maryi Panny. Pracami kierował barokowy budowniczy Jan Błażej Santini-Aichel i była ona prowadzona aż do roku 1726. Nowy styl architektoniczny bywał nazywany barokowym gotykiem, a Santini stał się jego przedstawicielem. Pod kierownictwem Santiniego przebudowano potrójną nawę i wybudowano monumentalną kopułę o wygładzie korony zawieszanej nad nawą główną świątyni. Przebudowano też zachodnią fasadę i północny front. W wejściowym szczytce umieszczono rzeźbę Maryi Panny, odwołującą się do romańskiej i gotyckiej historii klasztoru. Wnętrze było oświetlone przez koronę, gdzie postawiono ołtarz wykonany według projektu Santiniego. Poświęcony w 1726 r. kościół Maryi Panny do dziś jest jedną z największych świątyń w Czechach. Po jego rozbudowie rozpoczęto budowę nowego konwentu i nowej prałatury. Tym zajmował się już jednak architekt Kilian Ignacy Dientzenhofer. Klasztor rozkwitał pod każdym względem, jednak w czasie oświecenia państwo zaczęło coraz częściej ingerować w kompetencje klasztoru. Cesarz Józef II w 1785 r. zlikwidował tutejszy klasztor benedyktyński. Obiekty klasztorne od 1798 r. służyły jako szpital wojskowy, od 1800 r. jako hotel wojskowy, następnie szpital, koszary, a od 1818 r. dom opieki dla inwalidów.

W 1825 r. w ramach przetargu klasztor z majątkiem kupił marszałek polowy i książę Alfred I Windisch-Grätz. Połowę zapłaty darowano mu za wierność monarchii austriackiej. Jednak nie wykazywał zainteresowania posiadłością i przebywał w niedalekim Tachovie. W 1864 r. Alfred II Mikołaj Windisch-Grätz polecił w konwencie budowę browaru, jednak kościół pw. Maryi Panny pozostawiono bez zmian. Po 1918 r. wymiera główna gałąź rodu Windisch-Grätz i po utracie majątku przez ród ma miejsce w Tachovie reforma gruntowa. Nowy właściciel, Ludwik Aladar Windisch-Grätz przeprowadza się do Kladrub, gdzie przywozi ze sobą duże zbiory biblioteczne i archiwum rodzinne. Tu ród Windisch-Grätz ma swoją siedzibę do 1945 r. Kladruby następnie skonfiskowano na podstawie dekretu prezydenta republiki na rzecz majątku państwa.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: autostradą D5, z której odbija się na zjeździe 107. Najbliższe większe miasto w pobliżu Kladrub to Střibro, z którego do klasztoru można dojechać drogą nr 193 (kierunek Horšovský Týn i Domažlice).

Autobusem: Przystanek docelowy „Kladruby, okres Tachov” albo „Kladruby - U školy”. Przystanek znajduje się ok. 900 m od klasztoru.

Pociągiem: Stacja docelowa „Střibro”. Stacja znajduje się ok. 5 km od klasztoru idąc niebieskim szlakiem turystycznym, albo ok. 6 km idąc ulicą nr 193. Od Střibra do Kladrub można też dojechać autobusem.

Godziny otwarcia

Kwiecień, październik: So – N / 10.00 – 16.00
Maj – wrzesień: Wt – N / 10.00 – 16.00

Warto zwiedzić

Wnętrze klasztoru

Oferta dla rodzin z dziećmi

Bilety ulgowe dla dzieci

Oferta dla grup zorganizowanych

Dla wcześniej zarezerwowanych grup oferujemy tzw. trasę łączoną

Opactwo Benedyktynie Rajhrad

KONTAKT

Opactwo Benedyktynie Rajhrad
Kláštěrní 1
664 61 Rajhrad u Brna
Tel.: 547 229 136
E-mail: rajhrad@muzeumbrnenska.cz

REZERWACJA

Zwiedzanie: tel. +420 547 229 126, e-mail: prohlidky.rajhrad@muzeumbrnenska.cz

INTERNET

www.rajhrad.muzeumbrnenska.cz

Ten zabytek po internowaniu benedyktynów w 1950 r. był przez państwo tak zaniedbany, że renowacja wymaga dziś dużych nakładów finansowych. Dotychczas najważniejsze remonty obejmowały statyczne zabezpieczenie fundamentów i górnej części budowli. Klasztor jest zabytkiem kultury, w którym znajduje się kolejny zabytek kultury - meble biblioteki i zbiory biblioteczne, obejmujące 64 tys. zabytkowych woluminów. Większość księgozbioru do połowy 2004 r. znajdowała się w zachodnim skrzydle kwadratury klasztoru. Księgi znajdowały się w nieodpowiednim miejscu, w części naruszonej statycznie, którą trzeba było oczyścić. Obecnie renowacja biblioteki jest zakończona i książki wróciły na swoje miejsce. W zachodniej części dzisiaj już wykonano statyczne zabezpieczenia budowlane. Północne, wschodnie i południowe skrzydła kwadratury są już po renowacji i znajduje się tam głównie miejsce dla Pomnika piśmiennictwa na Morawach.

W 2012 r. wykonano renowację południowego skrzydła prałatury, służącej dzisiaj na potrzeby wystawowe. Zachodnie skrzydła prałatury i kwadratury ciągle czekają na remont. W Opackim kościele św. Piotra i Pawła odbywają się msze i nabożeństwa. Siedziba zakonu znajduje się w przyległej parafii. Obiekty gospodarcze są częściowo wykorzystywane do różnych celów. Z części zabudowań nie można korzystać z powodu złego stanu. Jednak naprawy stopniowo obejmują kolejne obiekty.

ATRAKcje W OKOLICY

- Stary rajhradski młyn wodny
- Młyn Rajhrad
- Klasztor Sióstr Poczestycielek

STRESZCZENIE

Opactwo benedyktyńskie w Rajhradzie w poprzednich dziesięcioleciach przeżyło bardzo ciężki okres. W 1950 w ramach akcji „K” opactwo było zajęte przez jednostki specjalne Państwowej Tajnej Służby Bezpieczeństwa i jednostki Milicji Obywatelskiej. Wspólnota była rozdzielona do tzw. „klasztorów koncentracyjnych”, pełniących funkcję obozów koncentracyjnych dla zakonników.

Opat Václav Pokorný i jego współbracia byli internowani w Králíkach, Hejnicach, Oseku i Želivie. Po zakończeniu internowania bracia nie mogli przebywać razem i nie mogli publicznie nosić m.in. habitów. Stopniowo wspólnota wymierała i upadku komunizmu doczekali tylko dwaj ojcowie, o. Pavel w Domu Księży na Moravcu i o. Benedikt, który przejął od państwa zdewastowane zabudowania, ale ze względu na swój zaawansowany wiek nie mógł prowadzić opactwa. Zarządzaniem doraźnie zajmował się brzewnowski benedyktyn o. Radim Valík, aż do czasu przyścia odnowionej wspólnoty w lipcu 1997 r. Z pomocą austriackich i niemieckich klasztorów benedyktyńskich udało się wyremontować budynek parafii tworząc konwent dla trzyosobowej wspólnoty. Celem tej małej wspólnoty było zapewnienie kontynuacji zakonu benedyktyńskiego w Rajhradzie, przywrócenie życia w tym opactwie i próba ocalenia zniszczonych już zabudowań, będących zabytkiem kultury.

Pierwotna wspólnota benedyktyńska powstała tu w 1048 r., kiedy przybyli tu benedyktyni z Brzwnowa.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: autostradą z Pragi - kierunek Brno-Venkov
Autobusem: z Pragi - Brno-Pohořelice-Rajhrad
pociągiem: Praga - Brno - Rajhrad

Warto zwiedzić

Wnętrza klasztoru

Oferta dla grup zorganizowanych

Bilety dla grup

Godziny otwarcia, dostępność

KOŚCIÓŁ OPACKI: otwarty cały rok od 9:00 do 17:00 (latem dłużej)

Wspólna modlitwa wspólnoty benedyktyńskiej odbywa się
codziennie o godz.: 6:00, 12:45 i 19:00

POMNIK PIŚMIENNICTWA NA MORAWACH

maj - wrzesień

9:00 - 17:00 (oprócz poniedziałków)

październik - kwiecień

9:00 - 16:00 (oprócz poniedziałków)

Klasztor Sázava

KONTAKT

Národní památkový ústav - správa kláštera v Sázavě
Zámecká 72, 285 06 Sázava
Tel.: +420 327 321 177, e-mail: sazava@npu.cz

REZERWACJE

Zwiedzanie odbywa się w ustalonych godzinach.
Po wcześniejszym uzgodnieniu i wykonaniu rezerwacji możliwe jest zwiedzanie poza sezonem dla grup powyżej 7 osób, jeśli pozwalają na to warunki.

INTERNET

www.klastor-sazava.cz

Trzeci najstarszy męski klasztor w Czechach. Założony przez pustelnika Prokopa w miejscu jego pustelni nad rzeką Sázavą, we współpracy z księżętami Przemysłowców - Ołdzychem i Brzetysławem I. W wieku XI benedyktyński ośrodek duchowy prowadzący kształcenie w duchu słowiańskim, będącym dziedzictwem apostołów Słowian - św. Cyryla i św. Metodego. Kontakty i wymiana wartości kulturowych z Rusią Kijowską.

Zazwyczaj w okresie od kwietnia do października teren Klasztoru w Sázawie jest dostępny w ramach zwiedzania z przewodnikiem części zewnętrznej, wewnątrz byłego konwentu oraz kościoła pątniczego. Zwiedzanie odbywa się w ustalonych godzinach. Po wcześniejszym uzgodnieniu i wykonaniu rezerwacji możliwe jest zwiedzanie poza sezonem dla grup powyżej 7 osób, jeśli pozwalają na to warunki. Turystom zagranicznym użyjemy tekst opisowy zwiedzania w języku polskim, angielskim, niemieckim lub włoskim. Turysta może bez biletów zobaczyć teren zewnętrzny albo odpocząć w ogrodzie północnym klasztoru z fundamentami kościoła św. Krzyża z XI w. Przez cały rok można wziąć udział w regularnych nabożeństwach w rzymskokatolickim kościele odpustowym św. Prokopa. Okazjonalnie na terenie klasztoru odbywają się też koncerty i inne wydarzenia kulturalne. W związku z uroczystościami św. Prokopa na początku lipca można wziąć też udział w Odpuszcie Świętego Prokopa. W czasie uroczystości odpustowych pielgrzymi mogą też zobaczyć zabytki związane ze świętym Prokopem: ramię św. Prokopa, łyżeczka św. Prokopa i filizanka, w której Prokop miał przemienić wodę w wino.

ATRAKcje W OKOLICY

- Trasy piesze i rowerowe w przyrodzie
- Huta Franciszek z unikatową wystawą współczesnej sztuki szklarskiej „Drogi szkła”
- Romański kościółek św. Jakuba w Srebrnej Skalicy w Równiej (Strříbrná Skalice v Rovně)
- Zamek Český Šternberk
- Kutná Hora – zabytki UNESCO
- Zamek Konopiště

STRESZCZENIE

Teren klasztoru ma mocny *genius loci* - w tym miejscu na przestrzeni dziejów krzyżowały się różne prądy duchowo-kulturowe. Jest to też elementarz architektury i sztuki okresu romańskiego, gotyku, basku aż po klasycyzm neorenesansowy. Ciekawostką są archeologiczne odkrycia fundamentów kościoła laickiego św. Krzyża z XI w. w ogrodzie północnym, a także nigdy nie ukończona świątynia gotycka z wysokimi filarami południowej nawy, wykonanymi z czerwonego piaskowca. W barokowych zdobieniach kościoła św. Prokopa, m.in. można zobaczyć cudowny Obraz miłosierdzia św. Prokopa, a w krypcie świątynnej znajdują się relikwie tego znanego czeskiego patrona ziemiaństwa. Najpiękniejszym pomieszczeniem byłego konwentu jest gotycka sala kapituły, z czasów panowania cesarza Karola IV, z malowidłami naściennymi gloryfikującymi macierzyństwo Maryi Panny Matki Bożej. Unikatowymi malowidłami są obrazy tzw. Madonny Sázavskiej prowadzącej za rękę pięcioletniego Jezusa i ciężarnej Maryi Panny. Dostępna jest też ekspozycja Staro-cerkiewno-słowiańska Sázava (Staroslověnská Sázava) z szeregiem średniowiecznych słowiańskich i łacińskich rękopisów oraz artefaktów archeologicznych. W skład wystawy wchodzi też refektarz barokowy i gotycka, tzw. opacka kaplica. Obecnie w korytarzu krzyżowym stopniowo odsłania się zlecone przez świeckich właścicieli, w których ręce trafił obiekt po zlikwidowaniu klasztoru w czasie reform józefińskich, zamalowane wcześniej freski barokowe, których inspiracją były legendy związane ze św. Prokopem i wydarzenia z dziejów klasztoru. Odkryto je w 2007 r. na powierzchni ponad 1000² m kw. ścian.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: autostrada D1 (Praga-Brno), zjazd na 34 km (Ostředek), a następnie 10 km do miasta Sázavy.
Autobusem: z Prahy linią PID nr 382 z końcowej stacji metra na trasie „C” - „Háje”, przystanek docelowy: Sázava-Černé Budy (przy moście), do klasztoru około 3 minuty pieszo.

Godziny otwarcia

kwiecień, październik: So, N, święta w godz. 10.00–15.30
maj, wrzesień: Wt-N: w godz. 10.00–15.30
czerwiec: Wt-N: w godz. 10.00–17.00
lipiec-sierpień: Wt-N: w godz. 10.00–17.15

Można zwiedzić

Teren klasztoru w Sázawie

Oferta dla rodzin z dziećmi

Bilety ulgowe dla dzieci.

Oferta dla grup zorganizowanych

Bilety dla grup

Muzeum Regionalne w Cieplicach

KONTAKT

Regionální muzeum v Teplicích
Zámecké náměstí 14
415 01 Teplice
Tel.: +420 412 359 000
E-mail: info@muzeum-teplice.cz

REZERWACJE

Zwiedzanie: tel.: +420 412 359 000, e-mail: info@muzeum-teplice.cz

INTERNET

www.muzeum-teplice.cz

Dawny klasztor żeński św. Jana Chrzyciela w Cieplicach obecnie stanowi część pałacu. Klasztor utworzyła druga królowa czeska Judyta Turyńska, i prawdopodobnie jest to miejsce jej ostatniego spoczynku. Badania archeologiczne z ostatnich 70 lat wykazały, że klasztor w czasie wojen husyckich nie uległ większym zniszczeniom ani pożarom. Obecnie obiekt można zobaczyć w ramach ekspozycji Śladami dawnego klasztoru w Cieplicach (Po stopách zaniklého kláštera v Teplicích) w miejscowym muzeum regionalnym - na parterze niedawno wyremontowano tzw. skrzydło romańskie pałacu. W ramach ekspozycji, starającej się pokazać klasztor w kontekście europejskim, w osmiu salach, oprócz elementów architektonicznych można zobaczyć też źródła pisemne i grafiki dotyczące tego miejsca. Zmiany architektoniczne są pokazane również w formie dwóch modeli dawnego klasztoru. Za pomocą ekranów dotykowych i projektorów w sali multimedialnej emitowane są filmy nt. badań archeologicznych z lat 50 XX w., podczas których prawdopodobnie znaleziono szczątki drugiej królowej czeskiej Judyty Turyńskiej.

ATRAKcje W OKOLICY

- [Miasto zdrojowe Cieplice](#)
- [Ścieżka edukacyjna audioteplice.cz](#)

STRESZCZENIE

Klasztor królewski w Cieplicach w 1160 r. założyła druga królowa czeska Judyta Turyńska. Źródła pisemne częściej wspominają o konwencie dopiero pod koniec XIII w. (1278), kiedy był spustoszony. Następnie przez pół wieku miał problemy finansowe. Duchową opiekę nad klasztorem pełnił konwent męski z pobliskich Postoloprátów. Klasztor zaczął prosperować dopiero za panowania Karola IV, głównie dzięki przełożonej klasztoru Annie (prowadziła klasztor w latach 1356-1370) i Małgorzaty (1385-1414). Ciekawe, że nawet w czasie wojen husyckich klasztor nie odniósł większych strat w czasie ataku husytów w 1421 r. Dopiero w 1426 r. klasztor został napadnięty przez wojsko katolickie i został spustoszony w odwecie za ugodę z heretykami. Niewiele wiadomo na temat tych strat, ale prawdopodobnie konwent utrzymał się do 1435 r., kiedy świeżo wybrana przełożona Eliza z Doubravicy napisała list, z którego wynika, że cieplickie siostry benedyktyńki w tym czasie były zupełnie bez środków i na wygnaniu. Kronika Bartoszka z Drahowic podaje, że Jakubek z Vřesovic w roku 1435 ma w posiadaniu m.in. miasto Cieplice. Król Zygmunt w listopadzie 1437 r. zapisał majątek klasztoru na rzecz swoich dziedziców. Siostry opuściły to miejsce i prawdopodobnie przeniosły się do klasztoru św. Jerzego w Zamku Praskim.

Po zakończeniu wojen husyckich były budynki klasztorne przebudowano na świecką warownię, w źródłach określaną jako „zamek” lub „twierdza”. Prawa klasztoru wygasły definitywnie w 1512 r., kiedy majątek cieplicki przekształcił się na wolne włości.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak do nas trafić

Samochoodem: z Pragi główna trasa E55.
Autobusem: Dworzec autobusowy i kolejowy w mieście.

Oferta dla grup zorganizowanych

Zajęcia edukacyjne

Godziny otwarcia

Codziennie przez cały rok oprócz poniedziałków
wtorek - piątek / 12.00 - 17.00
soboty i niedziele / od 10.00 do 12.00 i od 13.00 do 17.00

Warto zwiedzić

Ekspozycja muzeum

Oferta dla rodzin z dziećmi

Bilety ulgowe dla dzieci

Muzeum Vysočiny Třebíč

KONTAKT

Muzeum Vysočiny

Zámek 1

674 01 Třebíč

Tel.: 568 610 022, 777 746 982

E-mail: infobazilika@mkstrebic.cz

REZERWACJE

Zwiedzanie: tel. 568 610 022, 777 746 982, e-mail: infobazilika@mkstrebic.cz

INTERNET

www.muzeumtr.cz

Bazylika św. Prokopa na terenie największego klasztoru benedyktyńskiego na Morawach jest najwyższym obiektem nad miastem Třebíč. Bazylika pochodząca z początku XIII w. jest unikatem z tego okresu na terenie Czech i Moraw. Budowla, dzięki poszczególnym elementom (np. portal północny, galeria liliputów, krypta) jest zabytkiem romańsko-gotyckiej architektury nadreńskiej pierwszego ćwierćwiecza XIII w. Zabytek ten w 2003 r. był wpisany razem z dzielnicą żydowską na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Obiekt jest ogólnodostępny do zwiedzania.

ATRAKcje W OKOLICY

- Dzielnica żydowska w Třebíču
- Porta Coeli w miejscowości Předklášteří (cysterski klasztor żeński)
- Žďár nad Sázavou (dawny klasztor cysterski)

STRESZCZENIE

W 1101 r. na pograniczu części znojemskiej i brnieńskiej niezamieszkaną dolinę rzeki morawscy Przemysłowcy Ołdrzych i Luitpold założyli klasztor benedyktyński. Dzięki ich dużemu wsparciu finansowemu na Morawach powstał największy klasztor benedyktyński ówczesnych czasów, a jeszcze do późnego średniowiecza żywe były przekazy o założeniu klasztoru przez Konradowców. Niemniej miejsce, które później było chronione za pomocą murów obronnych, stało się przekleństwem benedyktynów. Po zawierusze husyckiej, która wstrząsnęła podstawami gospodarki klasztoru, do Třebíča przybyło wojsko węgierskie. W maju 1468 r. klasztor był obleżony przez wojsko węgierskie. Morawy były włączone do administracji węgierskiej, majątek klasztorny był zabrany przez panów świeckich, a klasztor zajęło wojsko. Opactwo bez zaplecza gospodarczego nie mogło wykupić zajętego majątku i było skazane na wsparcie właścicieli zastawu. Między rokiem 1524 i 1536 przebywali tu benedyktyni z Třebíča.

W 1557 r. klasztor kupił ród Ossowskich, który rozpoczął jego przebudowę na dwór szlachecki. Kolejne zmiany architektoniczne miały miejsce w czasie Waldsteinów, którzy zarządzali majątkiem od 1613 r. Pałac przebudowano w stylu barokowym, a po wielu latach bazylika znowu zaczęła pełnić swoją funkcję sakralną. Barokowy budowniczy Franciszek Maksymilian Kaňka na prośbę Waldsteinów wykonał niewielkie zmiany budowlane średniowiecznej konstrukcji.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: autostradą D1, ze zjazdem na Velké meziříč, skąd do Třebíča jest 22 km.

Autobusem i pociągami: z Pragi i Brna jest wiele połączeń, włącznie z liniami bezpośrednimi

Godziny otwarcia

Czerwiec – wrzesień: Pn – N / 9.00–18.00

Październik – maj: Pn – N / 9.00–17.00, Pt / 9.00–15.00

Przez cały rok w piątek ostatnie zwiedzanie z przewodnikiem odbywa się o godz. 14.00, a od godz. 15.00 bazylika jest ogólnodostępna.

Warto zobaczyć

Różne ekspozycje muzealne

Oferta dla rodzin z dziećmi

Bilety ulgowe dla dzieci

Oferta dla grup zorganizowanych

Bilety dla grup

Słowacja

- Kościół Parafialny Wniebowstąpienia Maryi Panny w Diakovcach
- Kościół Parafialny Najświętszego Zbawcy w Hronovcach-Čajakovie
- Kościół Parafialny Hronský Beňadik
- Klasztor benedyktyński św. Kosmy i Damiana
- Romański kościół klasztorny w Rimavskich Janovcach
- Klasztor Przemienienia Pańskiego w Samporze
- Klasztor Skałka
- Klasztor św. Hipolita w Nitrze u podnóża szczytu Zobor

Kościół Parafialny Wniebowstąpienia Maryi Panny w Diakovcach

KONTAKT

Farnosť Diakovce

Diakovce 108

925 81 Diakovce

Tel.: +421 31 77 952 20

E-mail: farnost.diakovce@abu.sk

REZERWACJE

Tel.: +421 31 77 952 20, E-mail: farnost.diakovce@abu.sk).

INTERNET

www.diakovce.sk

Kościół Maryi Panny w Diakovcach, razem z klasztorem w Hronskim Beňadiku, kościołami w Hronovcach - Čajakovie i w Rimavských Janovcach oraz z kaplicą na Skaľce nad Váhem należą na terenie Słowacji do działających do dzisiaj obiektów sakralnych, wybudowanych dla benedyktynów jeszcze w średniowieczu. Kościół i jego boczna Kaplica św. Szczepana Króla jest jedyną, do dziś zachowaną częścią dawnego klasztoru. Stanowi cenny przykład romańskiej architektury ceglanej. Obiekt posiada wyjątkową dwupoziomą budowę.

ATRAKCJE W OKOLICY

- kąpielisko termalne Diakovce
- kościół romański we wsi Čierny Brod–Heď
- wodny młyn kołowy Tomášikovo
- Przegroda wodna Gabčíkovo

STRESZCZENIE

Urodzajny region dzisiejszych Diakovców od wczesnego średniowiecza (od XI w.) należał do arcyopactwa benedyktyńskiego w Pannonhalmie. Mniși z Pannonhalmy mieli tu wielki majątek ziemski, na którym stworzyli jeden ze swoich ośrodków gospodarczych, tzw. grangii. Już przed rokiem 1102 był tu kościół pw. Maryi Panny. Stał się on później punktem centralnym (przeoratem) podlegającym opactwu w Pannonhalmie. W 1228 r. odbyło się uroczyste wyświęcenie nowego kościoła tej filii, ponownie pod wezwaniem Maryi Panny. Kościół dochował się do dzisiaj, choć w zmienionej formie, na co największy wpływ miała dobudowa w XIX w. neoromańskiej bazyliki. Pierwotna część kościoła należy do najbardziej znanych przykładów średniowiecznej architektury klasztornej na terenie Słowacji. Charakterystyczną cechą tej budowli jest dwupoziomowa konstrukcja i wykorzystanie cegły, z której wykonano nie tylko ściany obwodowe, ale także ich plastyczne zdobienia.

Przeorat w Diakovcach działał do końca XVI w. Po krótkim okresie reformacji mieszczaństwa w 1636 r. nastąpił powrót do pannonhalmskich benedyktynów. Zakonnicy byli tu obecni do roku 1787, kiedy zlikwidowano klasztor na podstawie reform józefińskich. Kolejny powrót nastąpił pod koniec XIX w. i pozostali tu aż do siłowej likwidacji klasztoru w 1950 r. Kościół klasztorny w XVIII w. doznał pewnych zmian budowlanych (nadbudowa wieży, modyfikacja zachodniej fasady, naprawa sklepienia). Zasadnicza przebudowa miała miejsce w latach 1872 do 1875, kiedy według planów architekta Fridricha Schuleka do zachodniej fasady dobudowano nową, trójnawową bazylikę neoromańską.

W bliższym i dalszym otoczeniu Diakovic zachował się szereg mniejszych późnoromańskich budowli sakralnych, budowlanych z cegły, co wskazuje na możliwe inspiracje diakovskim kościołem. Znajdują się one w regionie biegu Dunaju, jego największego dopływu Małego Dunaju (kościóły na Wyspie Żytnej), a także w regionie Dolní Pováží (Gáň, Malá Mača), gdzie można znaleźć malownicze zakątki przyrodnicze i inne atrakcyjne obiekty turystyczne, jak np. młyny wodne (Tomášikovo, Jelka) albo zapory wodne (Kráľová, Gabčíkovo).

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: drogą R1, zjazd Galanta, później drogą 507 do Diakovca.

Autobusem: regularne połączenia z miasta Šafa; samochodem kierunek Šafa, później kierunek Diakovce (4 km).

Godziny otwarcia

Kościół można zobaczyć w czasie nabożeństw, albo po uzgodnieniu z zarządzającą parafii.

Warto zwiedzić

Kościół

Kościół Parafialny Najświętszego Zbawcy w Hronovcach-Čajakovie

KONTAKT

Farnosť Hronovce
Jána Zelenyáka 16,
935 61 Hronovce
Tel.: +421 36 779 60 22
E-mail: hronovce@nrb.sk

REZERWACJE

Tel.: +421 36 779 60 22, E-mail: hronovce@nrb.sk

INTERNET

www.hronovce.sk

Nie istniejący już klasztor w Hronovcach-Čajakovie (dawniej Lekýr) należał do grupy około 12 średniowiecznych klasztorów na terenie dzisiejszej Słowacji, o których możemy na pewno powiedzieć, że były to klasztory benedyktyńskie (razem z klasztorami w Nitrze-Zoboru, Hronskim Beňadiku, Diakovcach, Bzovíku, Skaľce nad Váhem, Rimavskich Janovíach, Krásnej nad Hornádem, Klížskim Hradišti, Ludanicach, Mengusoviach-Štôle i Prievdzdu). Jedyłą zachowaną do dziś budowlą byłego klasztoru jest obecny kościół parafialny. Pod jego barokowymi zmianami kryją się pierwotne późnoromańskie mury świątyni. Był to większy trójnawowy kościół klasztorny. Miał kamienne zdobienia rzeźbiarskie, z których znamy tylko niektóre fragmenty. Trójnawowy układ bazyliki i znane elementy architektoniczne wskazują, że była to budowla reprezentacyjna. Dzieje i architektura klasztoru w Čajakovie ciągle czeka na dokładne badania.

ATRAKcje W OKOLICy

- Levice – kościół romański dzielnicy Levice-Kalinčiakovo, zamek i inne zabytki
- Štúrovo – łaźnie termalne VADAŠ
- Želiezovce – kościół parafialny św. Jerzego z częściowo zachowaną architekturą gotycką i freskami we wnętrzu, pałacyk barokowy rodu Esterházy, neogotycki grób rodu Esterházy na cmentarzu, Muzeum Miejskie

STRESZCZENIE

Nie jest znana data utworzenia opactwa benedyktyńskiego w Čajakovie (wcześniej Lekýr). Powstał prawdopodobnie w pierwszej połowie XIII w., kiedy wybudowano też częściowo zachowany do dzisiaj kościół klasztorny. Wiadomo, że istniał już w 1255 r. Stosunkowo mało znamy losy klasztoru. Był to mniejszy i uboższy klasztor, ale jego późnoromański kościół odznaczał się bardziej dostojnym układem trzynawowym i zdobieniami z rzeźb kamiennych. Do budowy klasztoru przyczynił się bliżej nieznanym szlachecki fundator (podobno nazywał się Serafín, być może z rodu Kačičovců), który chciał mieć w Čajakovie tak samo reprezentacyjny kościół klasztorny, jak np. szlachcice z rodu Hunt-Poznanovců w pobliskiej Bíni. Klasztor przestał istnieć krótko po 1508 r., choć tytularnie jeszcze pewna część opactwa istniała. Kościół klasztorny jest jedyną stojącą pozostałością pierwotnej architektury. Zachował się on w formie po modyfikacji barokowej. Zachodnia część kościoła została zniszczona wskutek wybuchu pod koniec drugiej wojny światowej.

9 km na południe od Čajakova znajduje się wieś Bíňa z kościołem dawnego klasztoru norbertanów, należącego do najbardziej znanych zabytków architektury romańskiej na terenie Słowacji. Architektonicznie występował ścisły związek z niedalekim królewskim i arcybiskupim zamkiem w Ostrzyhomiu. W kierunku północnym na drodze z Čajakova do Levíc można odwiedzić Żeliezovce z pierwotnie gotyckim kościołem parafialnym św. Jerzego i barokowym pałacem rodu Esterházy. Niedaleko od tej drogi położona jest wieś Jur nad Hronem, gdzie w przebudowanej formie zachował się romański kościółek św. Jerzego.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: w kierunku z Levíc na Ostrzyhom (Esztergom, HU) – droga 76 (około 30 km).

Autobusem: regularne połączenia autobusowe i kolejowe z Levíc.

Godziny otwarcia

Kościół można zobaczyć w czasie nabożeństw, albo po uzgodnieniu z zarządcą parafii

Warto wiedzieć

Kościół

Kościół Parafialny Hronský Beňadik

KONTAKT

RKFÚ

Pod kláštorom 1

966 53 Hronský Beňadik

Tel.: +421 45 689 31 98

E-mail: hronsky.benadik@nrb.sk

REZERWACJE

Kilka dni wcześniej pod tel.: +421 0903 218 531

INTERNET

<http://farnosthronskybenadik.webnode.sk/>

Dawny klasztor benedyktyński w Hronskim Beňadiku jest najstarszym i najbardziej znanym istniejącym benedyktyńskim zabytkiem kultury na Słowacji. Jest położony w pięknym krajobrazie doliny rzeki Hron, na obrzeżu Gór Szczawnickich - jest jedną z najbardziej znanych budowli gotyckich na Słowacji. Początki klasztoru sięgają XI wieku, kiedy król węgierski Gejza I osiedlił tu benedyktynów. Ten władca był bardzo szczodry i zabezpieczył zakonników materialnie na tyle, że klasztor w Hronskim Beňadiku stał się jednym z najważniejszych i najbogatszych ośrodków religijnych średniowiecznego Królestwa Węgierskiego. Benedyktyni opuścili klasztor w XVI w., a klasztor przeszedł przebudowę na fortecę w celu obrony przed Turkami. Obecnie funkcjonuje tu urząd parafialny i siedziba misjonarzy pallotynów. Nawet dziś piękno i majestatyczność klasztoru wzbudza podziw i oczarowuje swoją wyjątkową atmosferą.

ATRAKcje W OKOLICY

- Turystyczne atrakcje przyrodnicze
- Zalew Lipovina
- Skalne domy Brhlavce
- Ruiny Zamku Levice
- Regionalne muzea w Novej Bani, Levicach i Zlatych Moravcach

STRESZCZENIE

Początki klasztoru w Hronskim Beňadiku sięgają XI w., kiedy król węgierski Gejza postanowił wybudować tu nowy klasztor poświęcony św. Benedyktowi. Zachowane źródła umożliwiają nam obserwować dzieje klasztoru i jego rosnące znaczenie na przestrzeni od XIII w. Pewną przeszkodą zarówno w religijnym, jak i materialnym rozwoju klasztoru były ciągłe spory majątkowe, które prowadzili opaci głównie na linii z ostrzyhomskim biskupem. Pomimo tego opactwo w Hronskim Svätym Beňadiku było jednym z najbogatszych kościołów w regionie Uherska. Następne stulecia ciągle niosą ślady sporów klasztoru z arcybiskupem ostrzyhomskim, a w XV w. dochodzi do spalenia klasztoru przez husytów. W XVI w. pojawiają się ogólne problemy klasztoru. Po 1528 r. na jego czele nie stali już opaci, ale tylko zarządcy wyznaczani przez króla, co powodowało chaos zarówno w sferze sytuacji majątkowej, jak i w sferze duchowej. Do powstania tej skomplikowanej sytuacji doszło po roku 1565, kiedy właścicielem opactwa została Kapituła Ostrzyhomska. Pomimo problemów finansowych dotyczących klasztoru w XIV i XV w., w tym czasie przeprowadzono rozległą przebudowę kościoła i zabudowań klasztornych w stylu gotyckim. Przez cały wiek XVII i XVIII trwały prace przy odbudowie klasztoru, który uległ zniszczeniom podczas najazdów tureckich. Kolejnym nieszczęściem, które dotknęło klasztoru był pożar, który przeniósł się ze wsi 31 lipca 1881 r. Szkody spowodowane przez ogień były ogromne, dlatego konieczne było rozpoczęcie kolejnej dużej odbudowy. W ramach prac z kościoła wyniesiono większość jego pierwotnego wyposażenia gotyckiego. Ołtarze przeniesiono do różnych kościołów, a inne zabytki trafiły do muzeum arcybiskupiego w Ostrzyhomiu. Na przełomie XIX i XX w. w Hronskim Beňadiku wykonano remont, z przebudową regotycką części zewnętrznej, a we wnętrzach umieszczono ołtarze neogotyckie.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochoodem: drogą szybkiego ruchu R1, ze zjazdem bezpośrednio do wioski. Parkować można obok kościoła.

Autobusem: Bezpośrednie połączenie autobusowe ze Zlatých Moravic i Levic.

Pociągami: Bezpośrednie połączenie kolejowe z Levic i z Žáru nad Hronem.

Godziny otwarcia

Godziny otwarcia w sezonie letnim (od 1 czerwca do 30 września):

poniedziałek – piątek: godz. 10.00 – 12.00, 13.00 – 16.00

sobota: godz. 13.00–16.00

Wstęp - wolne datki.

Warto zwiedzić

Kościół

Krużganek

Oferta dla grup zorganizowanych

Możliwość zamówienia zwiedzania z przewodnikiem.

Klasztor benedyktyński św. Kosmy i Damiana

INTERNET

www.obecLudanice.sk

Klasztor benedyktyński św. Kosmy i Damiana w Ludanicach jest przykładem małego, ale ważnego ziemskiego klasztoru, w którym mnisi mieli się modlić za błogosławieństwo i zbawienie duszy fundatora i jego rodu. Ciekawostką opactwa jest jego wschodni patronat. Przyjęcie „wschodniego” patrona ma miejsce w Ludanicach także w przypadku do dziś istniejącego kościoła farnego z częściową pierwotną budową romańską. Nad powierzchnią ziemi prawdopodobnie nie zachowało się nic z pierwotnej architektury, jednak na podstawie badań archeologicznych południowego skrzydła jest przygotowana (trwają prace) wizualizacja dawnego wyglądu obiektu przedstawiona na tablicach informacyjnych. Miejsce znajduje się w centrum wsi i stanowi część parku i placu zabaw dla dzieci.

ATRAKcje W OKOLICY

- klasztor benedyktyński w Nitrze na Zoborze i w Klížském Hradišti
- Zamek Oponický

STRESZCZENIE

Opactwo Benedyktynskie św. Kosmy i Damiana w Ludanicach jest przykładem małego klasztoru ziemskiego. Obiekt powstał w XIII w., przy czym skrzydło południowe (jedyne dotychczas przebadane archeologicznie) wybudowano w następnym wieku. W okresie od XVI do XVIII w. klasztor całkowicie przestał istnieć. W jego miejscu, w części południowej, w XVII – XVIII w. Kapituła Nitrańska wybudowała kompleks mieszkalno-gospodarczy (przebudowywany w latach 80. XX w.). W miejscu większej, północnej części klasztoru, utworzono cmentarz, który pełnił swoją funkcję do końca XVIII w. Większa część opactwa, włącznie z kościołem, jest położona na prywatnym terenie i nie była badana archeologicznie. W miejscu obiektu (trwają przygotowania) na poziomie terenu będzie wykonana prezentacja rekonstrukcji południowego skrzydła klasztoru, w tym tablice informacyjne.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: drogą R1, zjazd na Sereď, później drogą 64 do wsi Ludanice

Autobusem: Wieś jest dostępna w ramach regularnych połączeń autobusowych i kolejowych.

Godziny otwarcia

Teren byłego klasztoru jest dostępny ciągle i dla wszystkich zainteresowanych. Wstęp bezpłatny. Teren nie posiada także barier dla osób z ograniczeniami ruchowymi.

Warto zwiedzić

Prezentacja rekonstrukcji znajduje się na poziomie terenu - tablice informacyjne.

Oferta dla rodzin z dziećmi

Miejsce znajduje się w centrum wsi i stanowi część parku i placu zabaw dla dzieci.

Romański kościół klasztorny w Rimavských Janovcach

KONTAKT

Farnosť Jesenské
Pekárenská 226
980 02 Jesenské
Tel.: 047 / 56 98 235
E-mail: farajesenske@gmail.com

REZERWACJE

Zwiedzanie kościoła: +421 047/56 77 113

INTERNET

www.rimavskejanovce.sk

Kościół romański w Rimavských Janovcach jest cennym klejnotem regionu Gemer-Malohont. W ramach upowszechniania wykształcenia, kultury, umiejętności gospodarczych, rzemiosła, sztuki i oczywiście wiary to miejsce było wiodącym ośrodkiem religijnym w regionie. To świadek, który przetrwał niemal tysiąc lat. Atmosferę wielu dziejowych wydarzeń można poczuć tu nawet dzisiaj. To mieszanek siły religii i odporności na wszystkie dziejowe przeciwności. Te wrażenia będą wzmożone też przez pełne tajemnic brzmienie cennych barokowych organów, które można ciągle słyszeć podczas mszy. Spojrzenie „w górę” w tym miejscu wzbudza w człowieku nie tylko poczucie pokory, ale zdumiewa także ilość herbów szlacheckich umieszczonych w stropie kasetonowym. Ich obecność była podziękowaniem dla dobrodziejów, którzy znacznie wspomogli zachowanie tego obiektu.

ATRAKcje W OKOLICY

- miasto Rimavská Sobota z historycznym centrum
- kościołki średniowieczne, które są częścią trasy turystycznej tzw. Trasy Gotyckiej Gemer-Malohontu

STRESZCZENIE

Ponieważ w miejscu dawnego klasztoru w Rimavských Janovcach jak dotychczas nie wykonano kompleksowych badań archeologicznych, dlatego możemy tylko przypuszczać, że w tym miejscu powstał kompleksowy obiekt architektoniczny, o charakterze kościelnym, z przestrzenią mieszkalną, skryptorium, refektarzem, budynkami gospodarczymi i kościołem klasztornym. Wewnątrz klasztoru znajduje się rajska dziedziniec otoczony ambitem.

Utworzenie klasztoru zmieniło charakter okolicznego osadnictwa. Wiele majątków przeszło administracyjnie pod zarządek klasztoru, o potęgę którego świadczą też inne dowody mówiące o niektórych dobrach klasztoru, np. wzmiankowany Apátik (w tłumaczeniu Małe Opactwo), czy Barátkút (w tłumaczeniu Studnia Mnichów). W 1552 r. klasztor w Rimavských Janovcach pozostawał bez opata. Podobno zamordował go uczeń młynarza na terenie należącym do młyna.

Można się domyślać, że po tym tragicznym zdarzeniu nastąpił nie tylko zanik opactwa, ale także rozpad budynków, zniszczenia majątku i inne straty. Upadek klasztoru dokończyła rosnąca w siłę reformacja i tureckie najazdy w czasach okupacji tureckiej w XVI w. Tylko kościół przetrwał te wszystkie nieprzychylnie siły niszczące. Pozostał i stoi do dzisiaj.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: z miasta Rimavská Sobota, korzystając z kierunkowskazów. Zaparkować można w pobliżu kościoła.
Autobusem: Bezpośrednie połączenia autobusowe i kolejowe z Rimavskiej Soboty.

Godziny otwarcia

Kościół jest otwierany tylko na potrzeby nabożeństw.
W innym czasie wejście jest możliwe tylko z kościelną Fačkovą, z którą trzeba się wcześniej umówić.

Warto zwiedzić

Kościół

Klasztor Przemienienia Pańskiego w Samporze

KONTAKT

Mnişi zakonu św. Benedykta - Klášter Proměnění Pána
Sampor 50, 962 31 Sliač
Tel.: +421 915 800 124
E-mail: benediktini@benediktini.sk

REZERWACJE

Zakwaterowanie: domhosti@benediktini.sk

INTERNET

www.benediktini.sk

Klasztor Przemienienia Pańskiego jest pierwszym benedyktyńskim klasztorem na Słowacji po zlikwidowaniu zakonu w czasie władzy komunistycznej. W wyniku formowania się wspólnoty zakonnej i budowy klasztoru rodzi się centrum duchowe w samym centrum Słowacji. Podstawą każdego dnia w klasztorze jest modlitwa liturgiczna wspólnoty zakonników, która jest dostępna dla wszystkich odwiedzających. Mnisi w ciągu dnia zajmują się różnymi pracami związanymi ze zwiedzaniem klasztoru, budową, opieką nad gośćmi, a także gospodarowaniem terenem klasztoru i innymi pracami. Klasztor okazjnie organizuje też różne przedsięwzięcia skierowane dla wszystkich chętnych, jak spotkania odnowy duchowej, czy zajęcia duchowo-edukacyjne. W przyszłości (po ukończeniu budowy Domu gości) klasztor wyposaży się w dodatkowe pomieszczenia dla gości i turystów, z możliwością sprzedaży produktów klasztornych.

ATRAKcje W OKOLICY

- Zamek Zvolen
- Arboretum Borová hora
- Kościół św. Elżbiety

STRESZCZENIE

Powrót benedyktyńców na Słowację odbył się w roku jubileuszowym. Kluczową rolę odegrał tu bańskobystrzycki biskup Rudolf Baláž, który już w 1998 r. oddał swoich dwóch księży diecezjalnych, Vladimíra Kasana i Blažaja Škvarku, do zakonu św. Benedykta. Postanowili wstąpić do opactwa w Tyńcu (w Polsce), skąd po dwóch latach zarejestrowali się już na Słowacji. W 2000 r. udało się im otrzymać na potrzeby tymczasowej siedziby w celu odnowienia zakonu benedyktyńskiego budynek parafii w Lubietovej. Dwa lata później jednak opuścili Lubietovú ze względu na nieuregulowany stan własnościowy wspomnianych zabudowań. W końcu przyjęli w formie daru nie zamieszkaną od 30 lat parafię Bacúrovie. Słowaccy benedyktyni przebywali tam aż do czasu otwarcia w 2010 r. nowego klasztoru w Samporze. W Bacúrovie mnisi wykonali wiele prac. Przez dwa lata była parafia zmieniała się nie do poznania. najpierw wymieniono dach, wyremontowano i przebudowano parter i otoczenie zabudowań. Były budynek parafialny w ten sposób przeobraził się w „klasztor w małym wydaniu”. W tym miejscu oficjalnie powołano Dom św. Benedykta, jako obiekt filialny Opactwa Benedyktyńców w Tyńcu w ramach nowej społeczności zakonników.

Pomimo bogatej historii benedyktyńców na Słowacji i możliwości zajęcia kogoś z historycznych miejsc, zapadła decyzja o budowie nowego klasztoru. Ta decyzja była uwarunkowana przez wiele czynników, głównie chodziło o potrzebę umożliwienia rozwoju nowego społeczeństwa bez niepotrzebnego obciążenia związanego z problemami związanymi z użytkowaniem zabytkowych budowli, duszpasterstwem, czy niedogodną lokalizacją. Dzięki przychylności o. biskupa exc. Rudolfa Baláže i szczodrości parafian z Sliacha staliśmy się właścicielami siedmiu hektarów gruntu we wsi Sampor. Miejsce to doskonale odpowiada potrzebom życia zakonnego, ponieważ zapewnia wystarczającą ilość przestrzeni, ciszę i jednocześnie jest łatwo dostępne dla gości. Kamień węgielny nowego klasztoru podczas swojej ostatniej wizyty na Słowacji pobłogosławił papież Jan Paweł II. Więcej informacji można znaleźć na stronie opisującej budowę klasztoru. W poniedziałek zielonoświątkowy 24 maja 2010 r. na trwało zapisze się w nowożytniej historii benedyktyńców na Słowacji. Wówczas o. biskup Rudolf Baláž przeprowadził konsekrację świątyni klasztornej Przemienienia Pańskiego, z udziałem o. biskupów Viliama Judáka i Tomáše Galise, opatów, mnichów, dużej ilości księży i kleryków, a także wiernych z całej Słowacji. Ojciec opat Bernard Sawicki OSB, opat Opactwa Benedyktyńców w Tyńcu po zakończeniu uroczystości ogłosił nowy klasztor przeoratem i na pierwszego przeora mianował o. Vladimíra Kasana OSB. W 2013 r. rozpoczął się 2 etap budowy klasztoru, połączony z rozbudową budynku klasztorowego o przyszłą część klauzury i z wybudowaniem nowego obiektu Domu gości, który będzie służyć głównie odwiedzającym.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: z miasta Sliach albo z Bańskiej Bystrzycy (przez wieś Velká Lúka), około 10 km od drogi R1.

Autobusem: do wsi Sampor jeżdżą autobusy SAD Zvolen (linia Zvolen - Lukavice).

Godziny otwarcia

Kościół klasztorny jest otwarty przez cały dzień (do godz. 20.15).

Warto wiedzieć

Wnętrze klasztoru nie jest dostępne do zwiedzania.

Klasztor Skalka

KONTAKT

Farský úrad Skalka nad Váhom
o. Peter Beňo
913 31 Skalka nad Váhom I/41
Tel.: +421 32 65 84 240
E-mail: skalka@fara.sk

REZERWACJE

Zwiedzanie klasztoru: +421 949 782 346 anebo na skalka@fara.sk

INTERNET

<http://klastorskalka.sk/>

Ruiny klasztoru benedyktyńskiego św. Benedykta na Skałce u Trenczyna są najstarszym pomnikiem kultury regionu trenczyńskiego. Skałka stała się znaczącym obiektem sakralnym po przybyciu św. Benedykta męczennika około 1031 r. i po jego późniejszej śmierci męczeńskiej. Święty Andrzej Świerad i Benedykt w 1083 r. byli pierwszymi kanonizowanymi świętymi Królestwa Węgierskiego, a Skałka od tego czasu stała się znanym miejscem pielgrzymek - najstarszym na Słowacji.

ATRAKCJE W OKOLICY

- Zamek w Trenczynie i muzeum
- Kurort Trenčianské Teplice
- Kościół farny Narodzenia Maryji Panny

STRESZCZENIE

Powierzchniowo to nieduży obiekt położony na Małej Skałce, z klasztorem i jaskinią na Wielkiej Skałce, oprócz magicznej atmosfery kryje w sobie więcej kulturowo-historycznych związków nie tylko ze Słowacją, ale także ogólnie z Europą Środkową.

Skałka u Trenczyna to miejsce związane z najstarszym przekazem z okresu Królestwa Węgierskiego – „Żywotem świętych pustelników Świerada i Benedykta Męczennika, spisany przez Maura, biskupa pięciokościeleckiego”. Na terenie klasztoru znajduje się wejście do Jaskini Benedykta - wczesnogotycki portal kamienny z przełomu XIII i XIV w., który można uważać za najstarszą publicznie dostępną jaskinię na Słowacji.

Teren klasztoru jest wykorzystywany na potrzeby pielgrzymek, odbywających każdego roku w pierwszy weekend po święcie św. Andrzeja Świerada i św. Benedykta 17 lipca. Jest też organizowane sympozjum twórczo-literacko Ora et Ars, katolicka konferencja pielgrzymów Nowy Świt i inne wydarzenia kulturalno-duchowe.

Przy zwiedzaniu ruin klasztoru zwiedzający najpierw zobaczy rajski ogród z pozostałościami części mieszkalnej z czasów jezuitów, gdzie zachowała się też dzwonnica; później przechodzi się przez gotycki portal, wchodząc do naturalnej jaskini wapieńcowej. Z niej wchodzi się do kaplicy św. Andrzeja Świerada i św. Benedykta, w której nad ołtarzem jest umieszczony obraz przedstawiających wspomnianych dwóch świętych. Następnie idzie się do dwóch kolejnych kaplic, w pierwszej - w kaplicy Maryi Panny - znajduje się szopka, w drugiej - w kaplicy Męki Pańskiej - zwiedzający mogą zobaczyć ukrzyżowanie Jezusa - ciało i Boży Grób.

Cały teren jest wkomponowany w fascynującą naturalną scenierię, a jednocześnie jest przepełniony atmosferą religijności.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI:

Jak tam trafić

Samochodem: między miejscowościami Trenczyn i Skałka, nad Váhem drogą 507.

Autobusem: połączenie autobusowe z Trenczyna. Przystanek przy kościele na Małej Skałce, 1 km pieszo do klasztoru.

Godziny otwarcia

maj, wrzesień - w weekendy i święta państwowe od 10.00 do 17.00
czerwiec - sierpień - codziennie oprócz poniedziałków od 10.00 do 17.00

Bilety: wolne datki

Teren Nowej Skałki z droga krzyżową są dostępne przez cały rok.

Warto zwiedzić

Kościół

Teren klasztoru

Oferta dla rodzin z dziećmi

Dla rodzin z dziećmi od 5 lat polecamy wycieczkę na pół dnia - samochód można zaparkować na terenie Małej Skałki i przespacerować się leśną ścieżką edukacyjną do klasztoru Wielka Skałka, tam można zwiedzić klasztor, w pobliżu Váha należy skierować się z powrotem do Małej Skałki. Po drodze punkt gastronomiczny.

Oferta dla grup zorganizowanych

W przypadku większej grupy/wycieczki (także poza sezonem) można skontaktować się z zarządcą parafii.

Klasztor św. Hipolita w Nitrze u podnóża szczytu Zobor

INTERNET

www.hradiskozobor.sk

Zoborski Klasztor św. Hipolita do XIII w. był jednym z najważniejszych ośrodków kościelnych na terenie dzisiejszej Słowacji, ale także w kontekście ówczesnego Uherska. Przeszedł funkcjonować, podobnie jak inne klasztory Uherska, pod koniec XV w. lub na początku XVI w. Ze średniowiecznego klasztoru benedyktyńskiego nie zachował się żaden stojący fragment murów. Widoczne są tylko ruiny klasztoru kamaldulskiego, który wybudowano w XVIII w. na miejscu benedyktyńskiego poprzednika. Teren dzisiaj jest częścią uzdrowiska chorób płucnych założonego w XX w. O benedyktyńskiej historii dzisiaj przypomina tam, oprócz tablicy informacyjnej, głównie pobliska jaskinia, w której na początku XI w. miał pustelnię jeden z miejscowych mnichów - św. Andrzej Świerad. Niedaleko klasztoru jest łatwa trasa turystyczna prowadząca do kościoła św. Michała w Nitrze - Drážovicach. Jest jednym z licznych sakralnych budowli romańskich zachowanych Ponitru.

ATRAKcje W OKOLICY

- Nitrański zamek z katedrą
- Romański kościół św. Michała z XI wieku
- Muzeum Rolnictwa z ekspozycjami archeologicznymi

STRESZCZENIE

Klasztor św. Hipolita w Nitrze na Zoborze jest historycznie najstarszym klasztorem na terenie Słowacji. Historia powstania klasztoru nie jest dobrze udokumentowana, ale prawdopodobnie powstał on już w IX wieku. W okresie od XI do XIII w. klasztor pełnił ważną funkcję jednego z centrów życia religijnego, administracyjnego i kulturalnego w Uhersku. Miał własne skrytorium i szkołę, dysponował rozległym majątkiem ziemskim i pełnił też zadanie tzw. miasta locus credibile, czyli średniowiecznego notariatu. Po XIII w. znaczenie stopniowo malało i pod koniec XV w. źródła pisemne o klasztorze przestają wzmiankować. Pod koniec XVII w. w tym samym miejscu założono klasztor dla mnichów zakonu kamaldulskiego, którzy byli tu do czasu likwidacji tego klasztoru w ramach tzw. reform józefińskich w 1782 r. Architektura średniowiecznego klasztoru benedyktyńskiego w dużym stopniu była zniszczona w wyniku budowy klasztoru kamaldulskiego. W XX w. w tych samych miejscach dodatkowo wybudowano uzdrowisko chorób płuc. Badania archeologiczne odkryły tylko nieliczne fragmenty pierwotnego klasztoru. Między innymi jedyny romański kamienny element architektoniczny - głowica wolutowa, którą co jest ciekawe przerobiono później na lavabo.

Dzisiaj można tu zobaczyć tylko ruiny kamaldulskiego kościoła klasztorowego św. Józefa, ale ze średniowiecznego klasztoru nie pozostały żadne naziemne mury. Miejsce to nie jest oficjalnie dostępne, ponieważ znajduje się na terenie uzdrowiska (strefa bakteriologiczna), jednak po zgłoszeniu się na portierni w większości przypadków umożliwiona jest wizyta barokowego kościoła. Osoby z problemami ruchowymi mogą mieć pewne utrudnienie, ponieważ do ruin kościoła barokowego prowadzą schody.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: miejsce dzisiaj znajduje się na terenie uzdrowiska chorób płucnych w Nitrze na Zoborze. Możliwy dojazd samochodem.

Autobusem: regularne połączenia autobusowe.

Godziny otwarcia

Na placu przed uzdrowiskiem stoi tablica informacyjna mówiąca o historii i wynikach badań archeologicznych klasztorów zoborskich (tylko w języku słowackim).

Warto zwiedzić

Ruiny kościoła barokowego

Polska

- Klasztor Święty Krzyż
- Klasztor Benedyktynów w Lubiniu
- Klasztor Benedyktynów w Mogilnie
- Klasztor Tyniec

Klasztor Święty Krzyż

KONTAKT

Klasztor Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej - Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego
Święty Krzyż 1

26-004 Bieliny, gm. Nowa Słupia
Tel.: +48 413 177 021, Tel.: +48 413 178 279
E-mail: infoswkrzyz@gmail.com

REZERWACJE

Zakwaterowanie: tel.: +48 413 177 021, e-mail: pokojeswkrzyz@gmail.com

INTERNET

<http://www.swietykrzyz.pl/>

Opactwo Świętego Krzyża jest jednym z najważniejszych miejsc pielgrzymkowych w Polsce. Jest to także ważny punkt turystyczny. Historia opactwa od czasu jego powstania jest widoczna w różnorodności stylistycznej zachowanych zabudowań: romańskie mury pierwszego kościoła, gotycki klasztor, barokowy kościół i kaplica Zbigniewa Oleśnickiego. Warto też wspomnieć o lokalizacji klasztoru – stoi on na szczycie jednego z najwyższych punktów Gór Świętokrzyskich. Więcej informacji na temat bogatego ekosystemu można znaleźć w Muzeum Przyrodniczym Świętokrzyskiego Parku Narodowego, znajdującym się w starym, północno-zachodnim skrzydle klasztoru.

ATRAKcje W OKOLICY

- Muzeum Starożytnego Hutnictwa
- Osada średniowieczna

STRESZCZENIE

Opactwo Świętego Krzyża miało pierwszy kościół w Polsce. Do dziś ten zabytek jest ważnym miejscem kultu i stanowi wyjątkowy zespół architektury dawnej. Przez stulecia to miejsce było świadkiem wielu ważnych dla Polski wydarzeń, które miały też wpływ na miejscową architekturę. W bezpośrednim sąsiedztwie klasztoru można znaleźć też inne obiekty historyczne. Odnaleziono tu m.in. pozostałości pieców hutniczych używanych do wytopu żelaza. Dlatego w Nowej Słupi otwarto Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego. Ze względu na intensywne zasiedlanie tych terenów w czasach prehistorycznych utworzono tu również Centrum Kulturowo-Archeologiczne w Nowej Słupi. Region ten w XIX w. był miejscem narodowej walki narodowo-wyzwoleńczej. Po śmierci księcia Adama Czartoryskiego w 1861 r. odbyła się specjalna uroczysta msza i wybudowano kamienny grób, którego pozostałość można zobaczyć. Jednym z najbardziej znanych w regionie zabytków jest kamienna postać pielgrzyma u podnóża Łysej Góry. Jest często wiązana ze św. Emerykiem.

Klasztor znajduje się w Świętokrzyskim Parku Narodowym, na terenie ścisłego rezerwatu przyrody. Można tu zobaczyć wyjątkowe formy geologiczne (pola kamienne) i wyjątkową faunę (modrzewie, jodły). Bogactwo tutejszej przyrody przybliży wystawa w Muzeum Przyrodniczym. Można tu zapoznać się z historią Gór Świętokrzyskich, ekosystemu leśnego i specyfiki miejscowej przyrody. Herb Opactwa św. Krzyża (podwójny krzyż) stał się częścią herbu Województwa Dolnośląskiego, aby podkreślić znaczenie klasztoru w historii całego regionu.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochoodem: drogą DW756, odbić w kierunku DW753 (Huta Szklana)

Godziny otwarcia

Oprócz godzin mszy świętych i nabożeństw:

Dni powszednie 9.00 - 17.00

Muzeum Misyjne: poniedziałek - sobota, od 9.00 do 17.00,

w niedzielę po mszy do godz. 17.00

Warto zobaczyć

Wejście do klasztoru

Klasztor

Kościół

Kaplica św. Krzyża

Muzeum Misyjne na Świętym Krzyżu

Oferta dla grup zorganizowanych

Możliwość zwiedzania z przewodnikiem

Klasztor Benedyktynów w Lubiniu

KONTAKT

Opactwo Benedyktynów
ul. Mickiewicza 6, 64-010 Lubiń
Tel.: +48 (65) 5177 222
E-mail: benedyktni@benedyktyni.net

REZERWACJE

Zwiedzanie z przewodnikiem, tel.: +48(065)5118334, e-mail: oprowadzanie@benedyktyni.net
Zakwaterowanie w Domu Gości, tel.: +48 (65)5118334, e-mail: domgosci@interia.pl

INTERNET

www.benedyktyni.net

Opactwo Benedyktynów w Lubiniu jest wyjątkowe pod wieloma względami a jego dzieje są doskonale udokumentowane nie tylko w źródłach pisemnych, ale także w samych murach. Pracę mnichów żyjących w klasztorze po drugiej wojnie światowej można określić jako przykład życia zgodnego z zasadami patrona zakonu, św. Benedykta, którego słowa mówią: *Laborare est orare*, czyli „praca to modlitwa”. Dzięki ich działaniom klasztor i kościół stały się znane. Kluczowym efektem pracy benedyktynów było uznanie w 2009 r. Opactwa Benedyktynów w Lubiniu za pomnik historii. Dzisiaj lubińscy mnisi i laicy odwiedzający opactwo mogą skorzystać z medytacji w Ośrodku Medytacji Chrześcijańskiej.

ATRAKcje W OKOLICY

- Jezioro Zemborzyckie
- Park Wrocławski

STRESZCZENIE

Opactwo lubińskie w porównaniu z innymi klasztorami w Polsce bardzo dobrze udokumentowaną swoją historię. Jest to też jeden z najstarszych polskich klasztorów; tylko z krótkotrwałymi przerwami. Źródła świadczą o dużym znaczeniu historycznym i kulturowym całego opactwa, a jednocześnie kościół i jego wyposażenie zachowały się w znakomitym stanie pomimo licznych nieszczęść. W czasie budowy klasztoru zastosowanie znalazło wiele stylów architektonicznych, dlatego budowla jest zwierciadłem zmian na przestrzeni dziejów. Mury kościoła nie tylko pamiętają dawnych władców i opatów, ale także kryją szczątki brata Bernarda z Wąbrzeźna. Mury klasztorne pamiętają m.in. odwiedzin poety Adama Mickiewicza i kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Mnisi opiekowali się też parafią, która pozostawała pod zarządem opactwa już od XIII w. Ślady tej zwierzchności widać w doskonale zachowanym Kościele św. Leonarda, który był przebudowany na styl barokowy. W XX w. w pobliżu Lubinia pojawiły się dwie interesujące atrakcje turystyczne: Park Krajobrazowy im. gen. Dezyderego Chłapowskiego i Skansen Filmowy Sopicowo. W pobliżu znajduje się również park rolno-gospodarczy utworzony w 1992 r. W ten sposób zachowano pejzaż rolniczy tego regionu, głównie dzięki działaniom właściciela gruntów z lat 20 XIX w. Pomimo tego, że Dezydery Chłapowski mieszkał w małej polskiej wsi Turwi, to wprowadził najnowocześniejsze rozwiązania rolnicze. Dzięki swojemu wielkiemu sukcesowi Chłapowski był poproszony o przygotowanie planu przyznawania własności ziemi rolnikom z Wielkiego Księstwa Poznańskiego. Obraz polskiej szlachty ziemskiej, który przybliży park krajobrazowy, można uzupełnić poznając życie codzienne szlachty dzięki odwiedzinom Skansenu Filmowego Sopicowo w Cichowie. Został tu wybudowany ośrodek turystyczno-rekreacyjny, który łączy w sobie historię regionu z polską literaturą.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochoodem: drogą nr 308 z Kościana

Pociągiem: dojazd do stacji Kościan, a później autobusem w kierunku na Gostyń

Godziny otwarcia

Zwiedzanie z przewodnikiem tylko od godz. 9.00 do 11.30 i od 14.30 do 17.00 (do 16:00 w okresie zimowym)

Kościół Narodzenia Najświętszej Marii Panny nie jest dostępny dla turystów w czasie nabożeństw, które rozpoczynają się o godzinach:

12.15 Modlitwa południowa

17.30 Nieszpory (zimą od 16.30)

18.30 Msza święta

Warto zwiedzić

Kościół parafialny św. Leonarda

Kościół opacki Narodzenia Najświętszej Marii Panny
Klasztor

Część ogrodów klasztornych

Oferta dla grup zorganizowanych

Grupy do 25 osób

Klasztor Benedyktynów w Mogilnie

KONTAKT

Parafia św. Jana Apostoła w Mogilnie

ul. Benedykta XVI nr 1

88-300 Mogilno

Tel.: (0-52) 315 24 08

E-mail: biuoparafialne@klasztor.mogilno.com.pl

REZERWACJE

Rezerwacje noclegów i zwiedzanie z przewodnikiem, tel.: +48 663101855, e-mail: biuoparafialne@klasztor.mogilno.com.pl

INTERNET

www.klasztor.mogilno.com.pl

Opactwo w Mogilnie jest jednym z najstarszych kompleksów benedyktyńskich w Polsce. Szczególnie cenne są mury, które zachowały się do dziś włącznie ze śladami wszystkich zmian, w tym wzniesień i upadków klasztoru. Najbardziej warty uwagi jest kościół, w którym od najniższych miejsc po dach, od formy zewnętrznej po wyposażenie wnętrza wpisana jest burzliwa historia Polski.

ATRAKcje W OKOLICY

- Gotycki kościół farny św. Jakuba Starszego
- plaże w Chałupskach i Kopczynie
- Kościół gotycki św. Marii Magdaleny w Kwieciszewie
- Rezerwat przyrody Mierucinek
- trasa turystyczna Szlak Piastowski
- Droga św. Jakuba (Camino de Santiago)

STRESZCZENIE

Miasto Mogilno położone jest na granicy Wielkopolski i Kujaw. Mogilno prawa miejskie uzyskało w 1398 r., z nadania Władysława Jagiełły, choć należało do „czarnych braci” (benedyktynów) już od XI w. Mnichów do Mogilna, które w tym czasie było dużą osadą, sprowadził Kazimierz I Odnowiciel. Różne zwroty historii przez długi czas nomijały opactwo. Odrobina szczęścia sprawiła, że ten wyjątkowy kompleks ma zachowane pierwotne wnętrza romańskie (jako jeden z niewielu w Polsce), średniowieczny układ klasztoru z centralnym dziedzińcem i kościół ze zdobieniami barokowymi, a także z unikatowymi drzeworytami rokokowymi. Oprócz benedyktyńskiego zespołu klasztornego warto zobaczyć także inne zabytki miasta. Szczególnie ciekawy jest kościół farny św. Jakuba Starszego z XVI w. Na jednej z gotyckich cegieł jego ścian w średniowieczu wybito herb miasta Mogilno. Obecnie kościół jest jednym z ostatnich miejsc pielgrzymkowych na Drodze św. Jakuba i przystankiem na Szlaku Piastowskim. Prawdziwym przeżyciem dla pasjonatów architektury z czasów rewolucji przemysłowej jest także dworzec kolejowy z infrastrukturą z XIX w. (włącznie z wieżą ciśnień, magazynami i nastawniami).

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem:

Drogą nr 15 (Ostróda-Trzebnica), skręć na drogę nr 254

Pociągami: trasa Olsztyn – Poznań

Godziny otwarcia

Oprócz czasu nabożeństw:

Dni powszednie godz. 8.00, 18.00

Niedziele i święta: 8.00, 9.30; 11.00; 12.30; 18.00

Warto zwiedzić

Kościół

Klasztor

Oferta dla rodzin z dziećmi

Możliwość uzgodnienia ceny noclegu dla rodziny wielodzietnej.

Wstęp bezpłatny dla dzieci przedszkolnych

Oferta dla grup zorganizowanych

Możliwość uzgodnienia ceny noclegu dla grup powyżej 35 osób i dla grup religijnych

Klasztor Tyniec

KONTAKT

Opactwo Benedyktynów w Tyńcu
ul. Benedyktyńska 37
30-398 Kraków
Tel.: +48 12 688 54 50
E-mail: rezerwacje@jg.benedyktyni.com

REZERWACJE

Zwiedzanie z przewodnikiem, noclegi: tel. +48 12 688 54 50, e-mail: rezerwacje@jg.benedyktyni.com

INTERNET

www.benedyktyni.com

Opactwo w Tyńcu miało bardzo duże znaczenie od samego początku, szczególnie religijne, ale także w sferze sztuki i polityki. Uwaga skupiona na liturgii jest widoczna w znaczących zbiorach przedmiotów liturgicznych. Sfera duchowych wartości benedyktynów stanowi podstawę opactwa. Mnisi organizują zajęcia, seminaria i medytacje. Wnętrza kościoła i klasztoru stanowią odbicie rozwoju sztuki od samego początku istnienia klasztoru. Pozostałości starszych elementów architektonicznych pozwalają zobaczyć rozwój architektury na przestrzeni dziejów. Bardzo cenne obiekty architektoniczne i zbiory piśmiennicze znajdują się w Muzeum Opactwa w Tyńcu.

ATRAKcje W OKOLICY

- Rynek w Krakowie
- Stare Miasto w Krakowie
- Kościół Mariacki w Krakowie
- Katedra na Wawelu i Zamek Królewski na Wawelu
- dzielnica żydowska (Kazimierz)

STRESZCZENIE

Opactwo Benedyktynów w Tyńcu od niemal 1000 lat wznosi się pod Krakowem, nad rzeką Wisłą. Jest świadectwem wielu nurtów artystycznych odzwierciedlonych w kolejnych etapach rozbudowy. Zachowane są ślady budowli romańskiej (część kościoła i klasztoru). Znajduje się tu także gotycki klasztor, kościół gotycko-barokowy i budynki w stylu barokowym. Opactwo w dziejach zapisało się jako miejsce o dużym znaczeniu gospodarczym i politycznym. Przez stulecia było świadkiem wielu wydarzeń mających wpływ na cały kraj. Po zlikwidowaniu opactwa w 1816 r. benedyktyni powrócili do niego po ponad stuleciu. Z czasem klasztor powrócił do życia i odzyskał swoją wcześniejszą pozycję. Dzisiaj zwiedzający nie tylko mogą podziwiać tutejszą architekturę i piękno przyrodnicze regionu Tyńca, ale mogą skorzystać także z szerokiej oferty zajęć edukacyjnych i wydarzeń religijnych.

Opactwo w Tyńcu jest również doskonałym miejscem do prowadzenia lekcji historii. Dzięki swojemu położeniu niedaleko danej stolicy Polski miejsce to było świadkiem i przedmiotem bitew. Dzisiejszy wygląd obiekt uzyskał m.in. wskutek remontów następujących po działaniach wojennych (np. mury wybudowane w czasie konfederacji barskiej). Prace prowadzone po zniszczeniach wojennych były też formą stopniowego remontu. Tyńiec na mapie Polski jest miejscem dobrze znanym. Dzisiaj opactwo oferuje gościom trasy turystyczne, wystawy muzealne, a także zajęcia edukacyjne dla dzieci i dorosłych. Oprócz historii można też dowiedzieć się też wiele na temat życia mnichów i ich pracy.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Autem – należy wyjechać z Tyńca na obwodnicę południową; parking bezpłatny; mniejszy bezpośrednio przy klasztorze (przed blokadą), większy po prawej stronie ulicy Benedyktynskiej, autobusy mogą parkować nad Wisłą

Autobusem – linia autobusowa 112 z Ronda Grunwaldzkiego (zajmuje ok. 25 min.)

Samolotem – lotnisko Kraków-Balice znajduje się ok. 10 km od klasztoru (później taksówką)

Godziny otwarcia

Dziedziniec otwarty codziennie od godz. 6.00 do 22.00

Muzeum w okresie letnim jest otwarte od godz. 10.00 do 18.00, w okresie zimowym od godz. 10.00 do 16.00

Warto zwiedzić

Zwiedzanie klasztoru z przewodnikiem
Muzeum Opactwa w Tyńcu

Oferta dla rodzin z dziećmi

W muzeum jest kącik dziecięcy; raz w miesiącu organizowane są zajęcia dla rodzin.

Oferta dla grup zorganizowanych

Możliwość zorganizowania seminarium dotyczącego historii i dziedzictwa benedyktynskiego

Węgry

- Klasztor św. Moryca w Bakonybél
- Klasztor Csolt – ruiny średniowieczne (Véscztő)
- Przeorat Benedyktyński św. Mora w Győr
- Dawne opactwo benedyktyńskie w Ják, dziś kościół parafialny
- Opactwo benedyktyńskie i Kościół św. Jakuba w Lébény
- Arcyopactwo Benedyktyńskie w Pannonhalmie
- Kościół benedyktyński św. Najświętszej Maryi Panny w Sopron
- Opactwo Tihany

Klasztor św. Moryca w Bakonybél

KONTAKT

SZENT GÜNTER VENDÉGHÁZ

H-8427 Bakonybél, Szent Gellért tér 1.

Tel.: 0630-9001-992, Email: termekek@szentmauriciusz.hu

REZERWACJE

Zakwaterowanie w pensjonacie: formularz online (na stronach)
musi być przesłany pocztą e-mail pod adres gunterhaz@gmail.com

Zwiedzanie z przewodnikiem: patrz dane kontaktowe. Bilety można kupić w sklepie z pamiątkami

INTERNET

<http://www.szentmauriciusz.hu/>

Kościół benedyktyński i klasztor wybudowany w 1754 r. w stylu barokowym wyposażono ostatnio w punkt z pamiątkami.

ATRAKcje W OKOLICy

- Kaplica w pobliżu wsi z rzeźbą św. Gerarda, rzeźby Męki Pańskiej i Świętej Trójcy, lwy przy źródle wpływającym do jeziora.
- Muzeum etnograficzne we wsi
- Muzeum Przyrody i Leśnictwa nazywane Dom Lasów Bakony
- Ranczo amerykańskie z XIX w. w pobliżu wioski, z atrakcjami związanymi z końmi
- Wiele tras wycieczkowych po okolicznych lasach i wzniesieniach z pięknymi panoramami, jaskiniami i punktami widokowymi na najwyższych szczytach Gór Bakońskich

STRESZCZENIE

Klasztor pod wezwaniem św. Moryca został założony przez pierwszego króla węgierskiego (późniejszego Świętego Szczepana) w 1018 r. Plan fundamentów jest datowany jednak na rok 1037, choć czasami podważa się autentyczność dokumentu z powodu występowania elementów z XIII w. Według niektórych źródeł św. Gérard Sagredo opuścił dwór królewski i został pustelnikiem w Bakonybel w 1023 r. Klasztor był wówczas w czasie swojego rozkwitu, jednak dotknęło go też kilka nieszczęść. Pod koniec XIII w. zespół klasztorny był dotknięty przez pożar, ale na szczęście zachowało się 21 map z czasów władcy Arpáda. W XV w. załamała się wewnętrzna struktura klasztoru, co doprowadziło do jego izolacji. W klasztorze został tylko opat, który przez dwa lata był tam jedynym zakonnikiem. Od około 1548 r. zabudowania opuszczono z powodu zwycięstwa Osmanów, ale na początku XVII w. mnisi powrócili tu, tworząc wspólnotę zakonną w nowych budynkach, istniejących do dziś. Budynki te wykonano w stylu barokowym. Wspólnota benedyktyńska dwa razy musiała opuszczać klasztor. Po raz pierwszy stało się to w 1786 r., w czasach nietolerancji religijnej wywołanej przez reformy Józefa II. Po raz drugi w 1950 r., za czasów władzy komunistycznej. Po upadku Związku Radzieckiego nowy rząd węgierski w 1989 r. wydał mnichom zgodę na powrót do klasztoru, choć wspólnota zakonna odrodziła się dopiero w 1998 r. Dziś życie zakonne jest w klasztorze obecne, a zakonnicy prowadzą też pensjonat, ogród zielny i warsztaty introligatorskie.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: drogą nr 82 (Győr –Veszprém), aż do Zirc, gdzie należy skręcić na Pénzesgyőr i Bakonybél. Pociągiem: najbliższy dworzec kolejowy znajduje się we wsi Zirc (później trzeba się kierować podobnie, jak samochodem, ale korzystając np. z transportu autobusowego z Zirc do Bakonybél)

Godziny otwarcia

Zwiedzanie z przewodnikiem trwa około godziny. Zwiedzanie jest możliwe w dni robocze i soboty o godz. 14.00. Inne godziny zwiedzania są dostępne po wcześniejszej rezerwacji. W godzinach otwarcia turyści mogą samodzielnie zobaczyć kościół, ogród botaniczny i arboretum. Sklep z pamiątkami jest czynny od poniedziałku do soboty w godz. od 10.00 do 17.00, w niedzielę po mszy świętej od godz. 10.45 do 12.00.

Warto zwiedzić

Kościół
Ogród botaniczny
Bursztynowa fontanna

Oferta dla grup zorganizowanych

Bilety grupowe

Klasztor Csolt – ruiny średniowieczne (Vésztő)

KONTAKT

Csolt Monostor Középkori Romkert és Történelmi Kiállítóhely
5530 Vésztő, Mágori domb
Tel.: 06/66/477/148
E-mail: info@vesztomagor.hu

REZERWACJE

Patrz informacje kontaktowe powyżej
Grupy zorganizowane należy rezerwować z wyprzedzeniem.

INTERNET

http://www.wenckheim.hu/veszto_magor.htm

Opactwo Zalavár, miejsce benedyktynów przez ponad 500 lat, później obiekty zburzono, a dzisiaj są narodowym pomnikiem historii.

STRESZCZENIE

Opactwo Zalavár w 1019 r. założył król Stefan I Święty za patrona ustanawiając św. Hadriana. Benedyktyni byli tu obecni przez ponad 500 lat, do roku 1541, kiedy mnisi musieli opuścić klasztor, przebudowany później na twierdzę, która z sukcesem obroniła się przed osmańskim oblężeniem. W 1702 r. urzędowi armii austriackiej polecono zburzenie opactwa. Wieśniacy materiały ze zniszczonego obiektu wykorzystali na potrzeby innych zabudowań. Ze średniowiecznego klasztoru zostały tylko artystycznie rzeźbione elementy kamienne (dzisiaj są one w Muzeum Keszthely).

W 1715 r. ziemia stała się własnością Klasztoru Göttweig, a benedyktyni musieli przenieść się do niedalekiego majątku Zalaapáti, które należało do włości Zalavár. Do 1777 r. grunty z ruinami należały do Klasztoru Göttweig, ale później rozpoczęto odbudowę obiektów. Kościół barokowy i klasztor wybudowano ponownie w latach 1777 do 1781. Jednak pięć lat po zakończeniu budowy mnisi musieli to miejsce opuścić z powodu dekretu abolicyjnego cesarza Józefa II, a ponownie tam wrócili w 1802 r. Opactwo definitywnie zlikwidowano w 1948 r. po dojściu do władzy przez komunistów. Dzisiaj kościół pełni funkcję świątyni parafialnej Zalaapáti, a w budynkach klasztoru mieści się szpital psychiatryczny, którego nie można zwiedzać.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: z miasta Mezőberény drogą nr 47 na północ do Szeghalom, a następnie trzeba odbić w lewo w kierunku na Vésztő
Pociągami: najbliższy dworzec kolejowy znajduje się we wsi Vésztő, około 5 km od tego pomnika historii

Godziny otwarcia

1 maja – 31 sierpnia: codziennie od godz. 9.00 do 18.00
1 września – 31 kwietnia: codziennie od godz. 10.00 do 16.00
Pomnika nie można zwiedzać w innym czasie.

Warto zwiedzić

Barokowy kościół parafialny, pomnik i muzeum

Oferta dla rodzin z dziećmi

Bilety ulgowe dla dzieci

Oferta dla grup zorganizowanych

Bilety grupowe

Przeorat Benedyktýński św. Mora w Győr

KONTAKT

9022 Győr, Széchenyi tér 9th
Sara Szabó Kelemen
Tel.: 06 (96) 513-020

REZERWACJE

kelemenosb@gmail.com albo dane kontaktowe wskazane powyżej

INTERNET

<http://www.bencesgyor.hu/>

Przeorat Benedyktynski św. Mora z 11 zakonnikami. Zapraszamy do zwiedzania i odnalezienia u nas pokrzepienia, historii, odprężenia od codzienności. Całe skrzydło południowe przeoratu wcześniej było miejscem dawnego konwiktu szlacheckiego.

ATRAKcje W OKOLICY

- Püspökvár, siedziba biskupów Győr, z bardzo charakterystyczną nieukończoną wieżą
- Najstarsze budowle Győr - wieża z XIII w. i kaplica gotycka Dóczy z XV wieku
- Katedra, pierwotnie w stylu romańskim, z przebudową gotycką, a następnie barokową
- Kościół benedyktynski św. Ignacego Loyola
- Kościół karmelitański
- Muzeum Archeologii Rzymskiej
- Niedawno zmodernizowane uzdrowisko Raba Quelle z wieloma basenami krytymi i otwartymi, zjeżdżalniami i saunami

STRESZCZENIE

W 1802 r. w Győr pojawili się piersi zakonnicy, tuż po tym, jak cesarz Franciszek I Lotaryński pozwolił na ponowne zawiązywanie się zakonów. W zamian oczekiwano, że mnisi będą uczyć w szkołach. Klasztor Győr dzisiaj ma 12 zakonników i większość z nich pracuje w szkołach średnich, zarządzanych przez klasztor. Świadczą też opiekę duszpasterską poza Győr. Kościół klasztorny wybudował malarz Francesco Bartolomeo della Torre w latach 1633-1641. Początkowo kościół należał do jezuitów. Był wzorowany na Kościele Najświętszego Imienia Jezus w Rzymie, z dwoma wieżami. Budowla ma też wpływy kościoła jezuickiego w Wiedniu. Unikatowa „Kaplica Uczniowska” znajduje się na poddaszu kościoła, a zaprojektował ją Imr Makovecz w 1995 r. Klasztor jest bardzo aktywny w życiu społecznym i prowadzi własną szkołę. Oprócz tego w klasztorze znajduje się muzeum aptekarstwa. W 2012 r. przeorat stał się niezależnym członkiem Węgierskiej Kongregacji Benedyktynów.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Pociągami: 10 minut pieszo z dworca głównego w Győr

Godziny otwarcia

Klasztor otwarty w każdy wtorek, środę i piątek od godz. 17.00 do 18.00. Inne wejścia są możliwe po wcześniejszym uzgodnieniu pod adresem: kelemenosb@gmail.com

Warto zobaczyć

Klasztor

Kościół benedyktynski św. Ignacego Loyola

Muzeum Farmacji

Dawny Dom Opacki - siedziba Muzeum Xantus

Dawne opactwo benedyktyńskie w Ják, dziś kościół parafialny

KONTAKT

Szabadnép utca 27.
9798 Ják

REZERWACJE

Tel.: +36 94 / 356-014, E-mail: muv.szerv@jak.hu

INTERNET

http://www.jak.kornyeke.hu/latnivalo/5136_jaki_templom

Kościół farny w Ják jest najlepiej wypracowanym kościołem romańskim na Węgrzech; mówi się o nim, że to największy skarb Węgier. Pierwotnie wybudowano go jako benedyktyński kościół klasztorny. Ten ówczesny kościół wiejski posiadał rotundę w przedniej części fasady głównego wejścia. Dzisiaj, dzięki swym wartościom artystycznym i umiejscowieniu w przyrodzie, przyciąga uwagę nie tylko laików, ale także specjalistów.

ATRAKcje W OKOLICY

- Malownicze miasta i spokojne wioski niedaleko granicy z Austrią
- Region idealny dla tych, co lubią narciarstwo, ale nie chcą korzystać z drogich hoteli
- Park Narodowy Órség
- Duży wybór łaźni termalnych, z których najbardziej znane są w Bükk i Sárvár

STRESZCZENIE

Opactwo i kościół w Ják jest poświęcony św. Jerzemu. Ufundował je ok. 1220 r. węgierski szlachcic Márton Nagy Jáki (Comes Marthinus Magnus). Opactwo po raz pierwszy było wzmiankowane w 1223 r., wiadomo też, że kościół został poświęcony w 1256 przez biskupa Győr. Podobno przed rokiem 1331 klasztor był zniszczony przez pożar. Właścicielami obiektu byli m.in. Thomas Bakócz, arcybiskup Esztergom, i ród Erdődy, a w 1532 r. Ják uległ uszkodzeniom i był podpalony przez Turków. Jednak mnisi prawdopodobnie nie opuścili klasztoru, ponieważ byli tam w 1562 r. Ogień ponownie dotknął zespół klasztorny w 1566 r. Z powodu tych dwóch pożarów większość z obiektów była zniszczona, wyłączając bardzo wyjątkową bazylikę i mały okrągły kościół przed nią. Ta wyjątkowa bazylika ma charakter monumentalnego obiektu, posiada trzy nawy i półokrągłe apsydy. Dzisiaj jest określana jako kościół Ják, będąc najstarszym i bardzo charakterystycznym ciągle stojącym romańskim kościołem na Węgrzech. Wygląd i układ konstrukcji kościoła uwidacznia wiele śladów remontów z 1660 r. i lat 1896-1904. Forma architektoniczna kościoła pochodzi z XIII w., a wewnątrz można zobaczyć freski średniowieczne i barokowe. Ják jest znany ze swojej bramy, która jest zdobiona motywami normandzkimi. Dom opacki, znajdujący się za kościołem, był prawdopodobnie siedzibą rodu Ják w okresie średniowiecza. Kaplica św. Jakuba, która dzisiaj służy jako kościół parafialny, jest średniowieczną budowlą powstałą około 1250 r. Chociaż nie ma tam już zakonu, to jednak kościół jest bardzo aktywny i jest też wykorzystywany jako miejsce wystaw.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: z Szombathely drogą nr 86 w kierunku na Körmend, później zjazd w lewo na Ják

Pociągami: najbliższy dworzec kolejowy znajduje się w sąsiedniej wiosce Balogunyom, oddalony o około 5 km

Godziny otwarcia

Codziennie od godz. 9.00 do 18.00

Warto wiedzieć

Zabytek architektury (bazylika), wystawy

Opactwo benedyktyńskie i Kościół św. Jakuba w Lébény

KONTAKT

Templom tér 2
9155 Lébény

REZERWACJE

Tel.: (20) 251-4994
E-mail: szentjakablatogato@gmail.com

INTERNET

<http://www.lebeny.hu>

Kościół klasztorny św. Jakuba, to znany zabytek, pomnik historii. Kościół wybudowano dla klasztoru benedyktyńskiego. Jego trzy nawy i apsydy mają formę bazyliki. Kapitele kolumn mają formę ornamentów kwiatowych.

ATRAKcje W OKOLICY

- Centrum obsługi turystycznej św. Jakuba
- Kościół Luterański
- Kaplica św. Antoniego z Padwy
- Krzyże kamienne, kaplice i kolumny z obrazami wokół wsi
- Las Töllösi – 120 ha lasu w samym sercu Parku Narodowego Neusiedl Hanság
- Jeziora wokół Lébény z bogatą ofertą dla turystyki pieszej i dla wędkarzy

STRESZCZENIE

Klasztor w Lébénach był założony między rokiem 1199 a 1203. Na patrona klasztoru wybrano apostoła, św. Jakuba. Akt założycielski z przyznaniem darowizny i zgodą na budowę podpisał Andrzej II Węgierski (w 1208 r.). Na jednej ze ścian jednak widniał rok „1206”, co może oznaczać, że kościół wybudowano wcześniej. Znajduje to potwierdzenie w dokumencie Registrum Varadiense, który wykonała kapituła katedry Oradey (Nagyvarad) w XIII w. Lebeński klasztor wielokrotnie ulegał oblężeniom i pożarom. Po raz pierwszy dokonali tego Mongołowie, później zrobił to Przemysław Otokar I, a następnie Turcy (prawdopodobnie w 1529 r. i w 1683 r.). W 1540 r. klasztor został wykupiony od Turków przez arcyopata Opactwa w Pannonhalme. Powołał on nowego opata, który tę funkcję pełnił przez ponad dwadzieścia lat. W 1563 r. jedna trzecia klasztoru została znowu dotknięta przez pożar, ulegając całkowitemu zniszczeniu. Jedyny element, który przetrwał z tamtych czasów, to istniejący do dziś trójnawowy kościół romański w centrum wsi Lébény. Kościół ten jest jedną z najważniejszych budowli romańskich na Węgrzech. Jego remont w XVII w. prawdopodobnie wykonali jezuita. Ten węgierski zabytek był remontowany także w drugiej połowie XIX w. Obecnie świątynia pełni funkcję kościoła farnego wsi.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochoodem: z Győr drogą E60 w kierunku na Mosonmagyaróvár
Pociągiem: najbliższa stacja kolejowa znajduje się w pobliskiej wsi Mosonszentmiklós, około 4 km od klasztoru

Oferta dla grup zorganizowanych

Bilety grupowe

Godziny otwarcia

Codziennie od godz. 9.00 do 17.00 oprócz poniedziałków; po wcześniejszym uzgodnieniu także w innych godzinach.

Warto zwiedzić

Zabytek architektury
Kościół farny
Centrum obsługi turystycznej
Muzeum

Arcyopactwo Benedyktyńskie w Pannonhalmie

KONTAKT

Vár 1, 9090 Pannonhalma

Tel.: (+36 96) 570 191

E-mail: info@osb.hu

REZERWACJE

Tel.: (+36 96) 570 191

E-mail: info@osb.hu

INTERNET

<http://www.bences.hu>

Jedną z najciekawszych dominant Pannony jest jednocześnie jednym z najstarszych zabytków Węgier, który powstał w 996 r. Obiekt znajduje się w sąsiedztwie miasta, na szczycie góry (282 m n.p.m.). Panuje przekonanie, że u podnóża tej góry urodził się św. Marcin z Tours. Jest to drugie pod względem wielkości opactwo świata, tuż po opactwie w Monte Carlo.

Do najciekawszych zabytków opactwa należy wybudowana w XIII w. bazylika z kryptą, krużganki, monumentalna biblioteka z 360 000 woluminami, barokowy refektarz (z wieloma przykładami trompe-l'oeil) i zbiory arcyopactwa (drugie największe w kraju). Obecnie w klasztorze mieszka około 50 mnichów. W ramach opactwa funkcjonuje benedyktyńska meńska szkoła średnia z internatem.

ATRAKcje W OKOLICY

- Droga krzyżowa (barok, 1724)
- Wieża widokowa świętego Maurycego na terenie leśnym
- Muzeum Pannony Apatsagi

STRESZCZENIE

Arcyopactwo w Pannony, utworzone w 996 r., jest jednym z ośmiu zabytków UNESCO na Węgrzech. Znajduje się na otoczonym przez las szczycie góry św. Marcina, około 15 km od miasta Győr. Jest to najbardziej rozległy czynny klasztor na Węgrzech, uważany za jeden z najważniejszych klasztorów benedyktyńskich na świecie – drugi po klasztorze na Monte Cassino. Budowę datuje się na wiek XIII, jednak już na XI w. datuje się znalezione tam pozostałości wcześniejszych obiektów. Ostatni ważny opat średniowieczny, Mattheus Tolnai polecił budowę kaplicy gotyckiej z północnej strony kościoła. Budowa była prowadzona częściowo w XIII w. i częściowo w XV w., kiedy w północno-wschodnim narożu wykonano krużganki (oznaczone rokiem 1489). W północnym skrzydle klasztoru można zobaczyć małą część starszej ściany, z freskiem *Vir dolorum*, która została z bramy *Porta speciosa* z XIII w.

Klasztor pełnił też funkcję twierdzy. W 1242 r. opat Uros użył klasztoru przeciwko wojskom mongolskim, w XVI w. twierdza stała się częścią systemu obronnego przed Imperium Osmańskim. Mnisi w tym czasie wielokrotnie na różny czas opuszczali opactwo. Na stałe wrócili do klasztoru pod koniec XVII w. Remont zabudowań prowadził arcyopat Benedek Sajgó (1722-1768). Prace przerwano wskutek likwidacji zakonów za panowania cesarza Józefa II, dlatego remont dokończono dopiero po reaktywacji klasztoru przez Franciszka I w 1802 r.

Opactwo odgrywało też dużą rolę w XX w. Dwaj z tutejszych mnichów – Kolos Vaszary i Jusztinián Serédi stali się arcybiskupami Esztergom. W czasie drugiej wojny światowej zakonnicy udzieliłi schronienia wielu prześladowanym wówczas osobom, ponieważ zespół zabudowań pozostawał pod ochroną Czerwonego Krzyża. Wyraźne zmiany w życiu klasztoru nastąpiły wraz z otwarciem w 1939 r. średniej szkoły z internatem, a wielu mnichów w tej szkole zostało nauczycielami. Była to jedna z ostatnich ośmiu szkół katolickich w czasie władzy komunistycznej (1950-1989). Można tam zobaczyć budynki klasztorne i bibliotekę z ponad 360 tys. woluminów (archiwum zawiera ponad sto średniowiecznych dokumentów, które nie są dostępne) i muzeum z wieloma cennymi przedmiotami liturgicznymi i świeckimi (obrazy, dzieła złotnicze, szaty liturgiczne itd.). Poza częściami średniowiecznymi i barokowymi opactwo Pannony jest znane też ze współczesnej sztuki i architektury: szkoła średnia (poł. XX w.), brązowa brama wieży (1996) i nowe wyposażenie kościoła (2013). Pannony jest również jednym z czołowych hodowców winogron w regionie Pannony, posiadając w swoim otoczeniu ponad 100 ha gruntu przeznaczonego pod uprawy winorośli.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochoodem: Z Győr, Hegyeshalom i Budapesztu jedzie się autostradą 82 (Veszprém), zjazd z autostrady na M1. Od jeziora Balaton należy jechać autostradą 82 przez Veszprém. Z Székesfehérvár należy jechać autostradą 81 trasą Kisbér-Mezőörs. Regularne połączenia autobusowe i pociąg z Győr.

Godziny otwarcia

Klasztor jest dostępny przez cały rok. Turycy mogą zwiedzać opactwo pannony dzięki przewodnikom audio.

Warto zobaczyć

Bazylika i krypta
Biblioteka
Pomnik Millenium
Arboretum (ogród botaniczny) i ogród ziołowy

Oferta dla rodzin z dziećmi

Bilety ulgowe dla dzieci

Oferta dla grup zorganizowanych

Bilety grupowe

Kościół benedyktyński św. Najświętszej Maryi Panny w Sopron

KONTAKT

9400 Sopron

Templom u. 1.

Tel.: +36 30 306 67 410

E-mail: info@sopronbences.hu

REZERWACJE

Tel.: +36 30 306 67 410

E-mail: info@sopronbences.hu

INTERNET

<http://www.sopronibences.unas.hu> (nefunguje)

Sopronski kościół benedyktyński pw. NMP swój obecny wygląd uzyskał w wyniku wielu znaczących przebudów. Kościół jest jednym z bardziej wyrazistych przykładów węgierskiej architektury gotyckiej z XIII w. Zespół budowli kościoła i klasztoru obecnie jest miejscem wystaw artystycznych i historycznych.

ATRAKcje W OKOLICY

- Centrum miasta
- Wieża pożarowa
- Mury rzymskie
- Plac Széchenyi i Flaga lojalności
- Kościół Kecsk
- Pałac Esterházy (barokowy)
- Dom Eggenbergów
- Ratusz (eklektyczny, 1895)

STRESZCZENIE

Kościół benedyktyński w Sopron wybudowano w połowie XIII w. na potrzeby klasztoru franciszkanów. Bracia zakonnicy żyli tu i pracowali do 1787 r., kiedy musieli opuścić klasztor z powodu dekretu abolicyjnego cesarza Józefa II. Piętnaście lat później kościół i budynek klasztorny przekazano benedyktynom. Od tego czasu aż do 1948 r. obiekt był w rękach tego zakonu, który prowadził tu m.in. szkołę średnią. Po zdobyciu władzy przez komunistów mnisi musieli opuścić Sopron i powrócili tu dopiero w 1996 r. Obecnie zadaniem zakonników jest praca duszpasterska także w domu seniora, który utworzono w budynku po byłej szkole średniej.

Kościół z XIII w. (przed 1250 r.), z jedną wieżą, jest jednym z najważniejszych zabytków gotyckich na Węgrzech. Dwa herby nad wejściem kościoła mówią o jego historii: herb z kozą odwołuje się do średniowiecznych fundatorów, rodzinę Geisel; drugi herb ze św. Marcinem odnosi się do obecnych właścicieli – Opactwa Benedyktyńskiego w Pannonhalma. Dwa detale pierwotnego zespołu budynków zasługują na szczególną uwagę: średniowieczna kazalnica z północnej strony kościoła i gotycka sala kapituły przy krążankach. W muzeum można zobaczyć fragmenty dawnych drewnianych elementów architektonicznych.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: z Győr autostradą M85, następnie drogą 85 w kierunku na Wiedeń.

Pociągami: kościół znajduje się około 15 min. pieszo z dworca głównego w Sopron

Godziny otwarcia

Do wyboru są różne trasy zwiedzania z przewodnikiem, zwiedzanie muzeum i zajęcia edukacyjne dla dzieci. Ekspozycję interaktywną można zobaczyć bez przewodnika.

Warto zobaczyć

Kościół benedyktyński i dom seniora
Wystawy

Opactwo Tihany

KONTAKT

Tihanyi Bencés Apátság,
H-8237 TIHANY,
I. András tér 1.

REZERWACJE

+36 87 538 200

INTERNET

<http://tihany.osb.hu/hu/>

Klasztor benedyktyński we wsi Tihany na północno-zachodnim brzegu jeziora Balaton (półwysp Tihany) w Królestwie Węgierskim założono w 1055 r. Jego patronami są Maryja Panna i św. Aignan z Orléans. Akt powołania tego klasztoru jest najstarszym na Węgrzech zabytkiem piśmiennictwa w języku węgierskim. Opactwo funkcjonuje do dziś i jest znaną atrakcją turystyczną ze względu na swoje znaczenie historyczne i artystyczne. Rozciąga się stąd jedna z najpiękniejszych panoram jeziora Balaton.

ATRAKcje W OKOLICY

- Muzeum etnograficzne pod gołym niebem
- Domy pustelników
- Park Narodowy Wyżyny Balatońskiej
- Wyjątkowe jeziora w okolicy Tihany powstałe w byłym kraterze wulkanicznym
- Pola gejzerów, które powstały przed ok. 3 milionami lat i rozciągają się między lasem Sarkad i jeziorem wewnętrznym

STRESZCZENIE

Tiharskie opactwo, założone w 1055 r. i poświęcone św. Aignanowi z Orléans, znajduje się na półwyspie na jeziorze Balaton w regionie Veszprem. W XI wieku pochowano tu króla Andrzeja I, i jest to jedyny zachowany grób średniowieczny węgierskiego władcy.

W Tihanach powstał też najstarszy węgierskojęzyczny zabytek piśmiennictwa - akt powołania Opactwa Tihany - w czasie okupacji osmańskiej dokument przeniesiono do Pannonhalme, gdzie znajduje się do dzisiaj.

Ze względu na to, że klasztor był założony przez króla, należał do najbogatszych w okresie średniowiecza. Przez wiele dziesięcioleci klasztor pełnił też funkcję nadawania władzy, choć prawo to utracił w 1353 r. Ponieważ region był dotknięty przez wojny osmańskie, to tiharskie opactwo zaczęło pełnić funkcję zamku. Zakonnicy opuścili to miejsce w II poł. XVI w. Po okresie osmańskim opactwo wraz z gruntami trafiły w ręce austriackiego opactwa w Altenburg. Opactwo Pannonhalm wykupiło klasztor w 1716 r. i mnisi mogli tu powrócić. W kolejnym wieku wykonano remont obiektów, nadając kościołowi i krużgankowi formę barokową. Jediną widoczną średniowieczną częścią opactwa jest krypta znajdująca się pod chórem kościoła. Wyposażenie kościoła z XVIII w. zostało wykonane przez Sebastiana Stuhlhofera (w latach 1754 do 1779) i stanowi wyjątkowy przykład zachowanego rzeźbiarstwa średniowiecznego. Freski kościoła pochodzą z XIX w. Były malowane przez czołowych węgierskich malarzy ówczesnych czasów (Károly Lotz, Bertalan Székely, Lajos Deák-Ébner).

Życie zakonne było przerwane dwukrotnie. Po raz pierwszy po dekrete abolicyjnym cesarza Józefa II z 1786 r., po którym benedyktyni wrócili do klasztoru w 1802 r., gdzie wspólnota trwała do 1950 r. Później po ukonstytuowaniu się władzy komunistycznej mnisi musieli odejść stamtąd na ponad czterdzieści lat. Klasztor zwrócono opactwu w 1990 r., a dwa lata później wróciło tu życie klasztorne we współpracy z Opactwem Pannonhalm.

W opackim muzeum można zobaczyć wiele średniowiecznych rzeźb kamiennych z Tihany i inne zabytki średniowieczne, np. z dawnego Opactwa Benedyktyńskiego w Jasd. W 1921 r. w Tihany przez krótki czas, po próbie odzyskania tronu, był więziony ostatni Habsburg, książę Karol I. W klasztorze można zobaczyć pokoje, z których w tym czasie korzystał król i królowa.

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Jak tam trafić

Samochodem: z Veszprém drogą nr 73 w kierunku na Csopak, później odbicie w lewo na Balatonfüred (droga nr 71).
Pociągiem: najbliższy dworzec kolejowy znajduje się w pobliżu wsi Aszófő, ok. 5 km od klasztoru

Godziny otwarcia

1 listopad – 31 marca: 10.00 – 16.00
1 kwietnia – 30 kwietnia: 10.00 – 16.30
1 maja – 30 września: 09.00 – 18.00
1 października – 31 października: 10.00 – 17.00
Niedziele i święta państwowe: od 11.15

Warto zobaczyć

Czynny klasztor benedyktyński z muzeum i pensjonatem
Wystawy historyczne benedyktyńców i galeria sztuki

Oferta dla rodzin z dziećmi

Bilety ulgowe dla dzieci

Oferta dla grup zorganizowanych

Zwiedzanie należy rezerwować co najmniej z 10-dniowym wyprzedzeniem pod adresem tba.titkarsag@gmail.com

Fotografie

Klasztor Broumov – konkurs fotograficzny Via Benedictina 2014
Arcyopactwo Brzeznów – konkurs fotograficzny Via Benedictina 2014
Opactwo Emauz – konkurs fotograficzny Via Benedictina 2014
Klasztor Kladruby – konkurs fotograficzny Via Benedictina 2014
Opactwo Rajhrad – konkurs fotograficzny Via Benedictina 2014
Klasztor Sazava – konkurs fotograficzny Via Benedictina 2014
Muzeum Teplice – fot. Zakupak
Muzeum Třebíč – fot. Bjalek Michal
Kościół parafialny Diakovce – fot. Marek Šeregi
Kościół parafialny Hronovce-Čajakovo – fot. Ferenc Kertes
Kościół parafialny w Hronskim Beňadiku – fot. Kwakinek
Klasztor Ludanice – fot. Taz
Kościół Rimavske Janovce – fot. Luboš Repta
Klasztor Sampor – fot. obeclukavica.ocu.sk
Klasztor Skałka – fot. Kenad
Klasztor Zobor – fot. Igor Marhevsky
Klasztor Lubin – konkurs fotograficzny Via Benedictina 2014
Klasztor Mogilno – konkurs fotograficzny Via Benedictina 2014
Klasztor Tyniec – konkurs fotograficzny Via Benedictina 2014
Klasztor Święty Krzyż – konkurs fotograficzny Via Benedictina 2014
Klasztor Bakonybel – fot. Civertan
Klasztor Csolt – fot. Civertan
Przeorat Győr – fot. Pe-Jo
Kościół parafialny Jak – fot. Ciladis
Opactwo Lebeny – fot. Vadaro
Arcyopactwo Pannonhalma – fot. Zairon
Kościół Sopron – fot. Zyance
Opactwo Tihany – fot. Rezirezi

Wydała Agencja Rozwoju Ziemi Broumovskiej (Agentura pro rozvoj Broumovska) w ramach projektu Via Benedictina on the way, który był wsparty finansowo ze środków funduszu International Visegrad Fund.

Partnerzy projektu:

Agentura pro rozvoj Broumovska, Republika Czeska

Filozofický ústav Akademie věd ČR, Republika Czeska

Opactwo Benedyktynów w Tyńcu, Polska

Fundacja w paski, Polska

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Słowacja

Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság, Węgry

Opisy powstały w ramach projektu Benedictine heritage in Central Europe

Tłumaczenia: Eliška Židová, Kryštof Karvovský, Beata Horenová

Opracowanie graficzne: Jan Zálíš

Agentura pro rozvoj Broumovska

Klášteří 1

55001 Broumov

